

ሰጦታዎች ናቸው። በማለት የዐዲሱ መደበኛ ትርጉም የማጥኛ ጽሑፍ ያብራራል። ከዚህ በላይ ስለ መንፈስ ቅዱስ ምሪት ተወያይተናል። የዳዊትን መመራትና የነህምያን መመራት በማወዳደር በአሁኑ ዘመን የነህምያ ዐይነቱ ምሪት እንደሚያሠራ አስረድተናል። በተጨማሪም ይህ የዕውቀትና የጥበብ ሰጦታ በቤተ ክርስቲያን ውስጥ ተገቢ ስፍራ ሊሰጠው ይገባል። ውስብስብ ሁኔታዎች ሲያጋጥሙ ይህ ሰጦታ ባላቸው ምእመናን አማካይነት እግዚአብሔር ሕዝቡን ይመራል። በማስተዳደርና ቃሉን በማስተማር የተሾሙ ሰዎች እነዚህ ሰጦታዎች በግልጽ ሁኔታ ይነሯቸው እንጂ፤ ያልተሾሙም ተራ አማኞች በዚህ ሰጦታ የከበሩ ስለሚሆኑ ምክራቸውን መሻት ያስፈልጋል²⁹። ለምሳሌ “ካውንስሊንግ” የተባለው የመምከር አገልግሎት ከዚህ ሰጦታ ውስጥ ይገኛል።

ከዚህ በላይ የተዘረዘሩት ሰጦታዎች አሁንም በቤተ ክርስቲያን ውስጥ በሰጦታነት በሥራ ላይ እየዋሉ ይገኛሉ። መንፈስ ቅዱስ ራሱ እነዚህን ዘላቂ ሰጦታዎች ለየቤተ ክርስቲያኑ እንደ ራሱ ፈቃድ ያከፋፍላል። በተጨማሪም እነዚህ ሰጦታዎች የተሰጧቸውን ምእመናን በመሙላት በውስጣቸው ሥራውን በኃይልና በጥበብ ይገልጻል። እንግዲህ መንፈስ ቅዱስ በአሁኑ ዘመን በልሳንና በትንቢት አለመሥራቱን እናምናለን በምንለው ላይ “በመንፈስ ቅዱስ አያምኑም” የሚለው ክስ ተደጋግሞ ይሰነዘርብናል። ይህ ጽሑፍ ክሱ እውነትንና ቅንነትን ያልጨበጠ መሆኑን ያሳያል ብለን ተስፋ እናደርጋለን።

²⁹ ይህ የአብርሃት እንጂ የመገለጥ ሰጦታ አይደለም።

ምዕራፍ 5 ቤተ ክርስቲያንና የወንጌል ሥርዐት ማቴዎስ 28፥16-20

ቤተ ክርስቲያን የምትገነባባቸውን መሣሪያዎች በመጠቀም ቤተ ክርስቲያንን የሚገነባ ራሱ ጌታችን ኢየሱስ ክርስቶስ እንደሆነ ሁሉ፤ ወንጌልንም ወደ ዓለም ዙሪያ እንዲሠራጭ በቤተ ክርስቲያን ውስጥ የሚሠራ ራሱ ጌታችን ኢየሱስ ክርስቶስ ነው። ለዚህ እውነት ታላቁ ማሰረጃ በሐዋርያት ሥራ 1፥1 ላይ የተጻፈው ነው። “ቴዎፍሎስ ሆይ፤ ኢየሱስ የመረጣቸውን ሐዋርያት በመንፈስ ቅዱስ ካዘዛቸው በኋላ እስከ ዐረገበት ቀን ድረስ፤ ያደርገውና ያስተምረው ዘንድ ስለ ጀመረው ሁሉ መጀመሪያውን ነገር ጻፍሁ።” ጌታ ያደረገውንና ያስተምረውን ሉቃስ ጻፈ። በወንጌሉ ላይ የተተረከው የኢየሱስ ሥራ ጅማሬው ብቻ ነበር። ቀጥሎም በሐዋርያት ሥራ የሚተረከው በመንፈስ ቅዱስ ኃይል በቤተ ክርስቲያን አማካይነት የሚያካሂደው ያው የራሱ የኢየሱስ ክርስቶስ ሥራ ነው። በሐዋርያት ሥራም የሚተረከው የመንፈስ ቅዱስ መውረድና የሐዋርያት ወንጌልን ከኢየሩሳሌም ጀምሮ እስከ ምድር ዳርቻ ድረስ ማሠራጨት ነው። ያንንም ሥራ በሐዋርያት ውስጥ ሆኖ በመንፈሱ ያከናውን የነበረው ራሱ ጌታ ኢየሱስ ክርስቶስ ነበር። ስለዚህ ወንጌልን በዓለም ዙሪያ ማሠራጨት የኢየሱስ ክርስቶስ ሥራ ነው ማለት ነው። ነገር ግን ከላይ እንደተጠቀሰው ኢየሱስ ክርስቶስ ይህን የወንጌል ሥርዐት ሥራ የሚያከናውነው በቤተ ክርስቲያን በኩል መሆኑ ምን ጊዜም መዘንጋት የለበትም።

እንደ ሰው ስለ ወንጌል ሥርዐት የሚከተለውን ጽፏል፤ “ወንጌልን ማስፋፋት የቤተ ክርስቲያን ሥራ ነው። ሆኖም ግን በቤተ ክርስቲያን ውስጥ ሆኖ ወንጌልን የሚያስፋፋ ራሱ ክርስቶስ ነው። ቤተ ክርስቲያን የምድርን አሕዛብ በሙሉ በዚህ በሁለቱ የጌታ መምጣት መካከል ባለው ዘመን ንስሐ እንዲገቡና

በክርስቶስ እንዲያምኑ ትጠራቸዋለች። የሚያምኑትንም የጌታን መንግሥት መምጣት እየተጠበቁ ካሉት ደቀ መዛሙርት ጋር በጥምቀት ታስተባብራለች።³⁰

ምንም እንኳን በማቴዎስ ወንጌል 28፥16-20 ላይ የተጠቀሰው ታላቁ ተልእኮ ለወንጌል ሥርዓት መነሻ ቢሆንም፤ ከሐዋርያት ወዲህ የወንጌል ተልእኮ የሚከናወነው በሐዋርያት ሥራ 13፥1-3 በተጻፈው መሠረት ነው። “በእንጾኪያም ባለችው ቤተ ክርስቲያን ነቢያትና መምህራን ነበሩ... እነዚህም ጌታን ሲያመልኩና ሲጠሙ መንፈስ ቅዱስ፡ በርናባስንና ሳውልን ለጠራጓቸው ሥራ ለዩልኝ አለ። በዚያን ጊዜም ከጠሙ፤ ከጸለዩም እጃቸውንም ከጫኑ በኋላ አሰናበቷቸው”። በአሁኑ ዘመን መንፈስ ቅዱስ የወንጌል አገልጋዮችን የሚመለምለው በሁለት መንገድ ነው። አንደኛ በሚጠራው ምእመን ውስጥ የወንጌልን ሥራ ናፍቆትና ሸክም በማሳደር፤ ሁለተኛ ለዚህ አገልግሎት ስጦታ ያለው መሆኑን በቤተ ክርስቲያን ውስጥ አገልግሎቱን በመባረክ በመሪዎች ዘንድ እንዲታወቅ በማድረግና በቤተ ክርስቲያን ለአገልግሎቱ ተሾሞ እንዲላክ በማድረግ ነው፤ 1ጢሞ 3፥1-7።

የአሕዛብ መጠራት

ጌታ በማቴዎስ 28፥19-20 እንደተጻፈው የወንጌል ማሠራጨትን ትእዛዝ ሰጠ። በዚህም ትእዛዙ ያተከረው በአሕዛብ ላይ ነው። “እንግዲህ ሂዱና አሕዛብን ሁሉ በአብ በወልድና በመንፈስ ቅዱስ ስም እያጠመቃችኋቸው ያዘዝኋችሁንም ሁሉ እንዲጠብቁ እያስተማራችኋቸው ደቀ መዛሙርት አድርጓቸው” መረሳት የሌለበት ጌታ ደቀ መዛሙርት አድርጎ የሰበሰባቸው በሙሉ አይሁዳውያን መሆናቸው ነው። በመጀመሪያ ከአሕዛብ ወገን የጌታ ደቀ መዝሙር የሆነው ቆርኔሊዎስ ነበር፤ ሐ.ሥ. 10፥30-48። ከዚያ በፊት ግን ከአይሁዳውያን ዘር ውጭ የነበሩት ከእግዚአብሔር መንግሥትም ውጭ ነበሩ። ይህን ሐሳብ በሚገባ የሚያስረዱ

የዐዲስ ኪዳን ክፍሎች የሚከተሉት ናቸው፤ ኤፌ. 2፥11-13፤ ሐ.ሥ. 17፥30። ይህ የአሕዛብ ከእግዚአብሔር ሕዝብ ከእሥራኤላውያን ጋር መቀላቀልና አብሮ መቈጠር በመሲሐ ዘመን ከሚፈጸመው ታላቁ ክንውን እንደሚሆን የብሉይ ኪዳን ነቢያት አዘውትረው ተንብዋል፤ ኢሳ. 42፥6፤ 49፥6 (ሐ.ሥ. 13፥47)፤ ዘካ. 2፥11። ይህ ሐሳብ ምንም እንኳን በነቢያት እንዲህ በሰፊው ቢነገርም፤ እሥራኤላውያን በሚገባ እንዳልተገነዘቡት መጽሐፍ ቅዱስ ያስተምረናል። የቀረው ቀርቶ ነቢዩ ዮናስ እንኳ ወደ ነፃዌ እግዚአብሔር በላከው ጊዜ አሕዛብ ንስሐ ገብተው የእግዚአብሔርን ምሕረት እንዳይቀበሉ በቅንዓት እንደተሞላ በትንቢተ ዮናስ እናነባለን። በኋላም በዐዲስ ኪዳን የአሕዛብ ወደ ክርስቶስ መምጣት ብዙ ክርክርን እንዳስነሣ በሐዋርያት ሥራ ምዕራፍ 15 ላይ እናነባለን።

የአሕዛብ በሰፊው ምሕረትን መቀበል ገና ከመጀመሪያ በአብርሃም ቃል ኪዳን ላይ ሰፍሮ ይገኛል። እግዚአብሔር አብርሃምን “በአንተ የምድር አሕዛብ ሁሉ ይባረካል” ብሎታል፤ ዘፍ. 12፥3።

ጌታ ተከታዮቹን ወደ አሕዛብ የላካቸው፤ የነቢያትን ቃልና የአብርሃምን ቃል ኪዳን ተስፋ ተመርኩዞ ነው። ወንጌልን በተከታዮቹ አማካይነት የላከላቸውም አሕዛብ ከአብ፤ ከወልድና ከመንፈስ ቅዱስ ጋር ኅብረት ይኖራቸው ዘንድ ነው። በአብ በወልድ በመንፈስ ቅዱስ ስም መጠመቅ ማለት ከአብ ከወልድና ከመንፈስ ቅዱስ ጋር የቃል ኪዳን ኅብረት ማድረግ ማለት ነው።

አሕዛብ ወንጌልን ሰምተው ሲያምኑና ሲጠመቁ፤ የሥላሴን ግብዣ መቀበል ብቻ ሳይሆን፤ ከቤተ ክርስቲያንም ጋር ኅብረትን መመሥረት ማለት ነው። ከቤተ ክርስቲያን ጋር በአንድ በክርስቶስ አካል ውስጥም ሲገቡ፤ ቤተ ክርስቲያን የተቀበለችውን የክብረውን የመንፈስ ቅዱስ ስጦታ ተካፋዮች ይሆናሉ፤ ገላ. 3፥13-14፤ ኤፌ. 1፥13-14።

ቤተ ክርስቲያን የወንጌል መልእክተኞችን መርጣ ከሾመቻቸው በኋላ ትልካቸዋለች። ርግጥ ለወንጌል ሥራ የምትልካቸው

³⁰ The Science of Missions, by Bavink, page 62.

ለወንጌል አገልግሎት የሚያዘጋጃቸው የጌታ ጥሪና ጸጋ በሕይወታቸው መኖሩን ካጣራች በኋላ መሆን አለበት።

በዚህ ላይ አንድ ሰው ለልዩ አገልግሎት መጠራቱን እንዴት ሊያውቅ ይችላል? ለሚለው ጥያቄ መልስ መስጠቱ ተገቢ ነው። ለወንጌል ተልእኮ ሥራም ሆነ ለቅስና ሥራ እንዲሁም ለሌላ መንፈሳዊ አገልግሎት እግዚአብሔር የጠራው ሰው እንዴት ይታወቃል? ብዙውን ጊዜ ሦስት መመዘኛዎች አሉ፤ እነርሱም፡- 1ኛ ጥሪው ያለው ሰው የጥሪው ፍላጎት በልቡ አዘውትሮ እየተቃጠለ መቁየቱ፤ 2ኛ በዚያው አገልግሎት ሲሰማራ በአገልግሎቱ ፍሬ መታየቱ፤ 3ኛ በመጽሐፍ ቅዱስ በተለይም በጢሞቴዎስ 3፡1-7 እና በቲቶ 1፡5-9 ላይ የተዘረዘሩት መመዘኛዎች ተሟልተው በተጠሪው ሕይወት ውስጥ መገኘታቸው ናቸው።

እነዚህ ሦስት መመዘኛዎች ተጠራ በተባለው ሰው ሕይወት ውስጥ መኖራቸው የሚወሰነው በራሱ በተጠራው ሰው ሳይሆን በቤተ ክርስቲያን መሆን እንዳለበት ግልጽ ነው። ማንም ሰው የቤተ ክርስቲያንን መሪዎች ሳያከበርና ምክራቸውን ሳይቀበል፤ እንዲሁ በአምባገነንነት ራሱን ተጠራህ ባለበት የአገልግሎት መስክ ማሰማራት የለበትም። ይህ ዐይነቱ ርምጃ ሥርዐት አልባነት ነው። “ሁሉ በሥርዐትና በአግባብ ይሁን” የሚለውን የእግዚአብሔርን ቃል ማሰብ ይኖርበታል። ሐዋርያው ጳውሎስና በርናባስ እንኳ በቤተ ክርስቲያን መላክን እንደ ዝቅተኝነት አልቁጠሩትም፤ ሐ.ሥ. 13፡1-3። በርግጥ ሐዋርያው ጳውሎስ ሐዋርያነቱን ከሰው ዘንድ ወይም በሰው አማካይነት እንዳልተቀበለው በገላትያ 1፡1-2 ላይ በግልጽ ተናግሯል። እንደዚያም ሆኖ እንኳ በቤተ ክርስቲያን መላክን አስፈላጊ እንዳልሆነ ነገር አልቁጠረውም።

ቤተ ክርስቲያንን የሚመስሉ ድርጅቶች (ፓራቸርች)

ከላይ እንደተዘረዘረው ወንጌልን የማሠራጨት ዐደራ የተሰጠው ለቤተ ክርስቲያን ነው። ነገር ግን በተለያዩ ፓራቸርች

ድርጅቶች ወንጌል ሲሰፋፋና አብያተ ክርስቲያናት ሲተከሉ እናያለን። ከእነዚህ ድርጅቶች ውስጥ በጥንት ዘመን የተመሠረቱት ፓራቸርች ድርጅቶች ቤተ ክርስቲያን ወንጌልን የማሠራጨት ራእይዎ በደበዘዘባት ወቅት ነበር። በዚህ ምክንያት ወንጌልን የማሠራጨት ራእይ ልባቸውን ያነሣሣው ሰዎች እነዚያን ድርጅቶች መሠረቱ። ዓላማቸውም መሰል ድርጅቶችን ማቋቋም ሳይሆን አብያተ ክርስቲያናትን መትከል ነበር። ምንም እንኳ ይህ መንገድ ተመራጭ ባይሆንም፤ የተኛችንና የተሳሳተችን ቤተ ክርስቲያን እየጠበቁ የወንጌልን ሥርዐት ችላ ከማለት እንደዚህ ባሉ ድርጅቶች አማካይነት ወንጌልን ማስፋፋቱ ይሻላል።

ነገር ግን እነዚህን ድርጅቶች እንዲመሠረቱ ያስገደዳቸው የቤተ ክርስቲያን መቀዝቀዝ ስለሆነ፤ ቤተ ክርስቲያን ነቅታ የወንጌል ራእይዋን ስታድስ፤ እነዚህም ድርጅቶች ወደ ቤተ ክርስቲያን ጉያ በመግባት ወንጌልን ጌታ በደነገገው መንገድ በቤተ ክርስቲያን የማስፋፋት እንቅስቃሴን ሊያራምዱ ይገባል። ስለዚህ እንደዚህ ያሉ የወንጌል ሥርዐት ድርጅቶች እንዲቋቋሙ ያስገደዳቸው ሁኔታ ሲቀየር ተመልሰው በቤተ ክርስቲያን የሚታቀፉ ከሆኑ፤ መቋቋማቸው ጊዜያዊ ብቻ ነው ማለት ነው። ለዚህ ዐይነቱ ሁኔታ ጥሩ ምሳሌ የሚሆነን የአሜሪካዊው የዶክተር ሚሽን ታሪክ ነው። ዶክተር ሚሽን የዩናይትድ ፕሪስቢቴሪያን ቤተ ክርስቲያን ቁስ ሆነው ያገለግሉ ነበር። ዩናይትድ ፕሪስቢቴሪያን ቤተ ክርስቲያን ወንጌልን እንዲያስፋፋ የምትልካቸው የወንጌል ሰባኪዎች ትክክለኛውን ወንጌል ማስፋፋት ሳይሆን፤ ሊብራሊዝምን³¹ ማስተማር ጀመሩ።

³¹ ሊብራሊዝም በመሠረቱ ልዩ ሰፊነት ማለት ነው። በአስተያየቱ ሰፊ ያለ ሰው፤ የተለያዩ አስተሳሰቦችን በልዩ ሰፊነት ማስተናገድ የሚችል ማለት ነው። ነገር ግን ይህ ጥሩ መስሎ ቢታይም ከሕደት ሲነሣ ከሕደትን በልዩ ሰፊነት ማስተናገድ ራሱ ጃምም ከከሕደቱ ጋር ተሳታፊ መሆን ነው። ስለዚህ የዘመኑ ሊብራሊዝም በሐሰተኛ ሳይንስና በፍልስፍና እየተመረከብ ዋና ዋና የክርስትና ትምህርቶችን የሚከድ ንቅናቄ ነው። የጌታን ከድንግል መወለድ፤ ትንሣኤውን፤ ተአምራትን፤ መጽሐፍ ቅዱስ ስሕተት የሌለበት የእግዚአብሔር ቃል መሆኑን የሚከዱ ናቸው። ይህን አስተሳሰብ ከሚያቅፉ

ቂስ ሚሸን ጉዳዩን ለቤተ ክርስቲያኒቱ አቀረቡ፤ ቤተ ክርስቲያኒቱ ግን ስለዚህ ጉዳይ ምንም ርምጃ አልወሰደችም። በዚህን ወቅት ዶክተር ሚሸን ከቤተ ክርስቲያኒቱ ውጭ የሆነ የወንጌል ሥርዓት ድርጅት መሠረቱ። እውነተኛች ምእመናን የቤተ ክርስቲያኒቱን የወንጌል ማሠራጫ ድርጅት መርዳት ትተው፤ የዶክተር ሚሸንን ገለልተኛ የወንጌል ማሠራጫ ድርጅት መርዳት ጀመሩ። በዚህ ነገር የቤተ ክርስቲያን መሪዎች ተቈጥተው ፍትሕን በማጣመም ቂስ ሚሸንን ከቅስና አስወገዷቸው። በዚህ ወቅት ሌሎቹ ቀሳውስትና ምእመናን ከቂስ ሚሸን ጋር ዩናይትድ ፕረስቢቴሪያን ቤተ ክርስቲያንን ትተው እውነተኛ የሆነችን ቤተ ክርስቲያን ተከሉ። እርሷም እርቶዶክስ ፕረስቢቴሪያን ቤተ ክርስቲያን የምትባለዋ ናት። ይህች ቤተ ክርስቲያን ከተቋቋመች በኋላ ቂስ ሚሸን ያቋቋሙትን ገለልተኛ የወንጌል ማሠራጫ ድርጅት አፍርሰው የወንጌል ሥርዓት ሥራው በቤተ ክርስቲያኒቱ ውስጥ ተደረገ። ይህ ታሪክ የሚያስተምረን የወንጌል ሥራ እንዳይቋረጥ ለጊዜው ፓራቸርች ድርጅት ተቋቁሞ ወንጌል ሊሠራጭ እንደሚገባው ነው። ነገር ግን የቤተ ክርስቲያን ድካም መፍትሔ ሲያገኝ፤ የወንጌል ሥርዓት አገልግሎት ተመልሶ ወደ ቤተ ክርስቲያኒቱ ውስጥ መግባት አለበት።

ምንም እንኳን ቤተ ክርስቲያን መሰል ድርጅቶች ዓላማቸው መጽሐፍ ቅዱሳዊ አብያተ ክርስቲያናትን መትከል ቢሆንም፤ የሚመሠርቷቸው አብያተ ክርስቲያናት ሲጉለሙ፤ የድርጅት መዋቅራቸው ብዙውን ጊዜ ቤተ ክርስቲያንን ሳይሆን የተከሷቸውን ድርጅቶች መዋቅር ሲከተሉ ይታያሉ። በተጨማሪም እነዚህ አብያተ ክርስቲያናት ከማንኛውም ዐይነት ቤተ ክርስቲያን ጋር ዝምድና ሳይኖራቸው ገለልተኛና ብቸኛ ይሆናሉ። በዚህም ምክንያት የአንዲቷ የክርስቶስ ቤተ ክርስቲያን ኅብረት በበለጠ ይዳከማል።

አብያተ ክርስቲያናት ጋር ኅብረት ማድረግ የዚህ ክህደት ተከፋይ መሆን ይሆናል። ኅብረታችን ከእነዚህ ጋር እንደሆነ መመርመርና ማወቅ አስፈላጊ ነው።

ስለ ፓራቸርች ድርጅቶች ስንወያይ በድርቅና በረሀብ አደጋ የተጉዱትን ለመደገም የተሰለፉትንም ድርጅቶች መመልከት ይኖርብናል። በአገራችን ውስጥ ትክክለኛ አሠራር ናቸው ብለን የምንገምታቸው በቃለ ሕይወት፤ በመካነ አያሱስ እንዲሁም በሌሎች አብያተ ክርስቲያናት አማካይነት የሚካሄዱት የርዳታ አገልግሎቶች ናቸው፤ ምክንያቱም አገልግሎቶቹ የሚካሄዱት በቤተ ክርስቲያን ሥር ስለሆኑ ነው። ቤተ ክርስቲያን ረሀብተኞችንና ችግረኞችን በመጎብኘት የክርስቶስን ርኅራኄ ማሳየት እንዳለባት ከላይ ተመልክተናል። የዲያቆናትም ሹመት ይህንኑ አገልግሎት የሚያራምድ ሹመት እንደሆነ ዘርዝረናል። ስለዚህ የዚህ ዐይነቱ አገልግሎትም በፓራቸርች ሳይሆን፤ በቤተ ክርስቲያን እንዲካሄድ ክርስቶስ የዲያቆናትን አገልግሎት ለቤተ ክርስቲያን በመስጠቱ ፈቃዱን ገልጧል። ምእመናን የምሕረት አገልግሎታቸውን በየቤተ ክርስቲያናቸው ለማካሄድ ሞክረው በቤተ ክርስቲያን ስንፍና ምክንያት ካልተሳካቸው፤ አሁንም እንደ ወንጌል አሠራጭ ፓራቸርች ድርጅቶች ለጊዜው በፓራቸርች ደራጃ የርኅራኄውን ሥራ ሊያራምዱ ይገባቸዋል። ስለዚህ እነዚህ ድርጅቶች በሚያደርጉት መልካም ሥራ ሊመሰገኑ ሲገባቸው፤ ነገር ግን የወደፊት ዓላማቸው አገልግሎታቸውን በቤተ ክርስቲያን እጅ ለማስረከብ መጣር እንዳለባቸው የፍቅርና የትሕትና ምክራችንን እናቀርብላቸዋለን። ይህን የምንመክረው “ሁሉ በአግባብና በሥርዐት ይሁን” ያለውን ጌታ በበለጠ ለማክበር ካለን ናፍቆት አንጸር ነው። የተወሰኑ ሥራዎችን እንድታራምድ ክርስቶስ ቤተ ክርስቲያንን በምድር ተክሏል። ያንን ሥራዋን ምንም ሳታጓድል በሚገባ እንድትፈጽም የኛ የልጆቿ ኅላፊነት ነው። ስለሆነም የወንጌል ሥርዓትና የርኅራኄ ሥራዎችንም እንድታራምድ ጌታ ዐደራ ስለሰጣት በዚህም ሥራዋ በሙሉ ታማኝ ሆና እንድትገኝ ልንተባበራት ይገባል።

ክፍል ሁለት ቅዳሴ

የቅዳሴ ሰፊ ሐሳብ

ቅዳሴ የሚለውን ሐሳብ በጠባብ ትርጉሙ ስንመለከተው ምስጋና ማለት ነው። ይህም በየሰንበቱ የሚካሄደውን የቤተ ክርስቲያን ዋና ስብሰባ ይመለከታል።

“ቅዳሴ” የምንለው ሐሳብ “አገልግሎት” እና “ስግደት” በሚሉት የመጽሐፍ ቅዱስ ቃላት ሊጠቃለልም ይችላል። አገልግሎት የሚለው በብሉይ ኪዳን በቤተ መቅደስ ይከናወን የነበረውን የካህናትን አገልግሎት ሲገልጥ፤ ስግደት የሚለው ደግሞ በዐዲስ ኪዳን ሆኖ፤ ራስን በእግዚአብሔር ፊት ዝቅ ማድረግን ያመለክታል። ሁለቱም ቃላት ትኩረታቸው በእግዚአብሔር ላይ ነው። ስለዚህ ቅዳሴ ራሳችንን የምናስደስትበት ሳይሆን፤ እግዚአብሔርን የምናስደስትበት እንደሆነ ልንገነዘብ ያስፈልጋል። “በዚህ ቅዳሴ ዛሬ ደስ አልተሰኘሁም” ማለት ሳይሆን፤ “በዚህ ዛሬ እግዚአብሔር ተደስቶ ይሆን?” የሚል ሐሳብ ብቻ ሊኖረን ይገባል። በቅዳሴ አገልግሎት እግዚአብሔርን እንጂ ራሳችንን አናገለግልም። ስለዚህ ከቅዳሴ ስንወጣ ማሰብ ያለብን፤ እግዚአብሔር አገልግሎታችንን ተቀብሎት ይሆን? ወይም ደግሞ እግዚአብሔር ስግደታችንን ተቀብሎት ይሆን? የሚል ሐሳብ አእምሮአችንን ሊሞላው ያስፈልጋል ማለት ነው።

የስግደት አገልግሎት ባለውለታነትን የሚገልጽ መሆን አለበት። ይህም ውለታ የሰው ውለታ ሳይሆን፤ የእግዚአብሔር ውለታ ነው። እግዚአብሔር በልጁ በኢየሱስ ክርስቶስ ሥራ በደላችንን ይቅር ያለንና ልጆቹ ያደረገን አምላክ ነው። ስለዚህ በፊቱ በምስጋናና በደስታ እንቀርባለን። በዝማሬ ስሙን እንወድሳለን፤ ለምንቀበላቸውም ምሕረቶች ምስጋና እናቀርባለን፤ እንዲሁም ዐሥራትና መባ ይዘን በፊቱ እንቀርባለን።

የቅዳሴ አገልግሎት እግዚአብሔርን ብቻ ሳይሆን ሌሎች ምእመናንንም ማሰብ አለበት። ቧ፲ኛ ቆሮንቶስ ምዕራፍ 14 ላይ በቅዳሴ ጊዜ የማይታወቅ ቋንቋ እንዳይነገር ሐዋርያው ጳውሎስ ከልክሷል፤ ምክንያቱም የማይታወቅ ቋንቋ ሌላውን ባለማነጻ-የፍቅር መንገድ ስላልሆነ ነው። ስለዚህ ሌሎችን የማይገነባ ቅዳሴ በእግዚአብሔር ዘንድ ተቀባይነት የለውም፤ ኢሳ 1+10-17፤ 1ቆሮ 11+17-34፤ ያዕ 2+1-7፤ 1ቆሮ 14+26። ጌታም ራሱ ያስተማረን ሕግና ነቢያት በሁለቱ ትእዛዛት እንደሚጠቃለሉ ነው። እግዚአብሔርን አምላክህን በፍጹም ልብህ፤ በፍጹም ኅይልህ፤ በፍጹም ነፍስህ ውደድ፤ ባልንጀራህን ደግሞ እንደ ራስህ ውደድ፤ የሚለውም የእግዚአብሔር ትእዛዝ ከዚህ ጋር አብሮ ይሄዳል፤ ማቴ 22+37-40። ስለዚህ በቅዳሴ ጊዜ እነዚህ ሁለት ዋና ትእዛዛት መጠበቅ አለባቸው። እንዲያውም ሐዋርያው ዮሐንስ ሲያስተምረን ያየውን ወንድሙን የማይወድ፤ ያላየውን እግዚአብሔርን እንዴት ይወደዋል? ይላል፤ 1ዮሐ 4፡20። ወንድማችንን እንደበደልነው ትዝ ካለን፤ ለእግዚአብሔር መባችንን ከማቅረባችን በፊት፤ ከወንድማችን ጋር መታረቅ እንዳለብን ራሱ ጌታችንም አስተምሯል፤ ማቴ 5፡23-24።

ነገር ግን ቅዳሴ የሚለው ሐሳብ ሰፊ ያለ ትርጉም ስላለው ሰፊ ትርጉሙን አስቀድመን እንመልከት።

የሚከተሉት ሁለት ሐሳቦች ሰፊውን የቅዳሴ ትርጉም እንደናብራራው ይረዱናል።

እግዚአብሔር ቤተ ክርስቲያንን ቀድሷል

ከላይ እንደተገለጠው፤ ቤተ ክርስቲያን ማለት በወንጌል ጥሪ ከዓለም የተለየ የምእመናን ማኅበር ማለት ነው። እግዚአብሔር ሕዝቡን ከዓለም ለይቶ ለራሱ የተለየ ወገን አድርጎ መጥራቱ መቀደሱ ነው። “...እነሆ ከአሕዛብ ሁሉ እናንተ የተወደደ ርስቴ ትሆናላችሁ፤ ምንም እንኳ ምድር ሁሉ የእኔ ብትሆንም፤ እናንተ ለእኔ የመንግሥት ካህናት የተቀደሰ ሕዝብ ትሆናላችሁ”፤ ዘፀ 19፡5-6። “እናንተ ግን ከጨለማ ወደ አስደናቂ ብርሃኑ

የጠራችሁን የእግዚአብሔርን ታላቅ ሥራ እንድታውጁ፤ የተመረጠ ትውልድ፤ የንጉሥ ካህናት፤ ቅዱስ ሕዝብ፤ እግዚአብሔር ለራሱ የለያችሁ ሕዝብ ናችሁ”፤ 1ጴጥ 2+9። እግዚአብሔር ሕዝቡን የቀደሰው ከዓለም ሕዝቦች ለይቶ ለራሱ በማድረጉ ብቻ ሳይሆን፤ ደግሞም ውስጣቸው ከእርሱ ጋር የሚስማማ ሆኖ እንዲገኝ በመንፈሱና በወንጌል ማጽዳቱም ጭምር ነው፤ ሕዝ 36+25-28። በዚህ ክፍል እግዚአብሔር የሕዝቡን ልብ በመንፈስ ቅዱስ እንደሚያጸዳና በትእዛዙ እንዲራመዱ ችሎታን እንደሚሰጣቸው ይናገራል። ስለዚህ እግዚአብሔር ሕዝቡን የሚቀድስ መሆኑን ዐውጇል፤ ዘፀ 31+13። በዐዲስ ኪዳንም በሮሜ 6+1-6 ባለው ክፍል ውስጥ እግዚአብሔር ምእመናንን በክርስቶስ ሞትና ትንሣኤ አማካይነት አንድ ጊዜ ፈጽሞ ከነጢአታቸው ማጠቡን ይናገራል። ስለዚህ የክርስቶስ ተከታዮች “ቅዱሳን” ይባላሉ፤ 1 ቆሮ 1+1-2።

ቤተ ክርስቲያን ራሷን ለእግዚአብሔር ትቀድሳለች

ለምእመናን መጽሐፍ ቅዱስ ከሚሰጣቸው ሰሞች አንደኛው “ካህናት” የሚለው ነው። “እናንተ ደግሞ እንደ ሕያዋን ድንጋዮች ሆናችሁ፤ በኢየሱስ ክርስቶስ ለእግዚአብሔር ደስ የሚያሰኝ መንፈሳዊ መሥዋዕትን ታቀርቡ ዘንድ ቅዱሳን ካህናት እንድትሆኑ መንፈሳዊ ቤት ለመሆን ተሠሩ”፤ 1ጴጥ. 2+5። ምእመናን “ቅዱሳን ካህናት” ናቸው ሲል የእግዚአብሔር አገልጋይነታቸውን ይጠቀሙማል። በሮሜ 12፡1 እንዲህ ይላል፤ “እንግዲህ ወንድሞች ሆይ ሰውነታችሁን እግዚአብሔርን ደስ የሚያሰኝና ሕያው ቅዱስም መሥዋዕት አድርጋችሁ ታቀርቡ ዘንድ በእግዚአብሔር ርኅራኄ እለምናችኋለሁ፤ እርሱም ለእኔምሮ የሚመች አገልግሎታችሁ ነው”። በዐዲስ ኪዳን እግዚአብሔር ያዘዘው መሥዋዕት ምን ዐይነት መሆን እንዳለበት ያስተምራል። ለእኔምሮ የሚመች የሚለው አነጋገር በግሪክኛው ሎጂኬን ይላል። ሐሳቡም ሎጂክ ከሚለው ጋር የተያያዘ ይመስላል፤ ስለዚህ ተረጓሚዎች “ለእኔምሮ የሚመች” የሚለውን አነጋገር የተጠቀሙት ምናልባት በዚህ ምክንያት

ሊሆን ይችላል። አዲሱ መደበኛ ትርጉም “እንደ ባለ አእምሮ” ብሎ ሲተረጎም የግሪኩን ሐሳብ ጥሩ አድርጎ አስቀምጦታል። አንዳንድ ሊቃውንት ይህንን ሐሳብ ሲያብራሩ ሐዋርያው ምእመናንን ሰውነታቸውን ለእግዚአብሔር የሚያቀርቡት አእምሮ እንደሌላቸው እንደ ብሉይ ኪዳን እንሰላት ሳይሆን፤ የተደረገላቸውን ታላቅ ምህረት በመመልከት በምስጋናና በደስታ ሆነው ራሳቸውን ለእግዚአብሔር አገልግሎት ማቅረባቸውን ይጠቁማል። ሐዋርያው “ሰውነታችሁን” ሲል ከልብ ያልመነጨና ውጫዊ ሳይሆን ከውስጥ ማለትም ከአእምሮ ጋር የተያያዘ እንዲሆን መጠቁሙ ነው። ልባዊ የሆነ አገልግሎት ነው።

አገልግሎት የሚለው የግሪኩ ቃል በቤተ መቅደስ የሚቀርብን የካህናትን አገልግሎት ያሳያል። ለአእምሮ የሚመች የሚለውንና አገልግሎት የሚለውን በአንድነት ስንመለከታቸው፤ ለእግዚአብሔር የምታቀርቡት ውዳሴና ጸሎት ከልብ የሆነ እንጂ እንዲሁ በውጫዊ ሥርዐት ብቻ የተወሰነ መሆን እንደሌለበት እንረዳለን።

ካህን የሚለው ሹመት የብሉይ ኪዳን ሹመት ነበር። በብሉይ ኪዳን መሥዋዕትን የሚያቀርቡት ካህናት ይባሉ ነበር። በዐዲስ ኪዳን ያለው ሹመት ለቃሉ አገልግሎት እንጂ መሥዋዕት ለማቅረብ አይደለም። ምክንያቱም ክርስቶስ አንድ ጊዜ ለሕዝቡ ስለተሠዋ ነው። በዐዲስ ኪዳን ዘመን ምእመናን በሙሉ የምስጋና መሥዋዕት እንዲያቀርቡ ታዘዋል፤ ተጋብዘዋልም። ስለዚህ በዐዲስ ኪዳን ዘመን ከምስጋና መሥዋዕት በስተቀር ሌላ መሥዋዕት የሚያቀርቡ የተለዩ ወገኖች ስለሌሉ፤ የምስጋና መሥዋዕትንም ምእመናን በሙሉ እንዲያቀርቡ ስለታዘዙና ስለተጋበዙ ምእመናን በሙሉ የእግዚአብሔር ካህናት ናቸው ማለት ነው።

በዐዲስ ኪዳን ዘመን የቃሉ አገልጋዮች ቁሶች እንጂ ካህናት ሊባሉ አይገባም። ቁስ የሚለው ቃል ሽማግሌ ወይም የቃሉ አገልጋይ ሹም ማለት ብቻ ነው። “ካህን” ከተባለው ከብሉይ ኪዳን ሹመት ጋር “ቁስ” የሚለው ሹመት ሊደባለቅ አይገባም።

የብሉይ ኪዳን ካህናት ከሌዊ ዘር ከመሆናቸውም በላይ ክርስቶስ ከመምጣቱ በፊት ለነጢአት ማስተሰረያ መባንና መሥዋዕትን ያቀርቡ ነበር። ቁስ ግን ያንን አንዱን የክርስቶስን መሥዋዕት በወንጌል ቃል የሚሰብክ እንጂ የነጢአት ማስተሰረያ የሚሆን መሥዋዕት አቅራቢ አይደለም።

በዚህ በአብራራነው በሮሜ 12 በቁጥር አንድ ላይ ሕያውና መንፈሳዊ መሥዋዕት አድርጋችሁ ሕይወታችሁን ለእግዚአብሔር አቅርቡ ካለ በኋላ ይህ መሥዋዕት ምን እንደሆነ በቁጥር ሁለት ላይ ያስረዳል፤ “የእግዚአብሔር ፈቃድ እርሱም በጎና ደስ የሚያሰኝ ፍጹምም የሆነው ነገር ምን እንደሆነ ፈትናችሁ ታውቁ ዘንድ በልባችሁ መታደስ ተለወጡ።”

ቤተ ክርስቲያን የእግዚአብሔርን ፈቃድ በፍቅር የምትፈጽም ሆና መገኘት አለባት እንጂ ከዓለም ጋር መዛመድ የለባትም። የእግዚአብሔርን ፈቃድ መፈጸም ማለትም እግዚአብሔርን ማገልገል ማለት ነው። በቁጥር አንድ ላይ እንዳየነው እግዚአብሔርን ማገልገል መሥዋዕትን በማቅረብ ተመስሏል። ያም በመጀመሪያ በሰንበት ቀን አብያተ ክርስቲያናት ለእግዚአብሔር የሚያቀርቡትን ውዳሴ ይመለከታል። እውነተኛ ውዳሴ በየሰንበቱ የሚቀርበው ውዳሴ ብቻ ሳይሆን፤ ከሰኞ እስከ ቅዳሜ ያለውንም ሕይወት ያቅፋል። እግዚአብሔርን ማምለክ እውነተኛ ውዳሴ ማቅረብ ብቻ ሳይሆን ከዓለምም የተለዩ ሆኖ መኖር ራሱ ዋና የውዳሴ ክፍል ነው። ያዕቆብ በመልእክቱ ይህንኑ አጥብቆ ያስረዳል፤ አንደበቱን ሳይገታ ልቡን እያሳተ እግዚአብሔርን የሚያመልክ የሚመስለው ማንም ቢኖር የእርሱ ውዳሴ ከንቱ ነው። ንጹሕ የሆነ፤ ነውርም የሌለበት ውዳሴ በእግዚአብሔር አብ ዘንድ ይህ ነው፤ ወላጆች የሌላቸውን ልጆች፤ ባልቱቶችንም በመከራቸው መጠየቅ፤ በዓለምም ከሚገኝ ዕድፍ ሰውነቱን መጠበቅ ነው”፤ 1+26-27።

በተጨማሪ ቤተ ክርስቲያን ለእግዚአብሔር ውዳሴንና አገልግሎትን የምታቀርበው ልጆቿ በተጠሩበት ጥሪ ወይም በተሰጣቸው ስጦታ መሠረት እግዚአብሔርን እንዲያገለግሉ በማስተማር ነው። እያንዳንዱ ምእመን በተጠራበት ጥሪና ስጦታ

መሠረት እግዚአብሔርን ሲያገለግል ያ አገልግሎት ለእግዚአብሔር የሚያቀርበው መስዋዕት ነው። ምእመናን በሙሉ የእግዚአብሔር ካህናትነት ታችኛው የሚገለጥበት መንገድ አንደኛው ይህ ነው። የእግዚአብሔር ሕዝብ ካህናትነት የሚገለጥበት ሌላው መንገድ በእግዚአብሔር ፊት በሰማይ መቅደሱ በጸጋው ዙፋን ፊት በቀጥታ በጸሎት መቅረብ መቻላቸው ነው። ዕብ. 4፥16። ከዚህም ጋር ተያይዞ ያለው ሐሳብ በጸሎት በእግዚአብሔር ፊት ሲቀርቡ የምስጋናንም መስዋዕት ይዘው የሚቀርቡ መሆናቸው ነው። ስለ ምስጋና መስዋዕት ከዚህ በታች በሰፊው እንወያያለን።

ቤተ ክርስቲያን በብሉይ ኪዳን ታቀርብ እንደነበረው አሁን በዐዲስ ኪዳን ዘመን የክብትና የእህል ወይም የሚቃጠል መስዋዕት አታቀርብም። አሁን በዐዲስ ኪዳን ዘመን የምታቀርባቸው መስዋዕቶች የሚከተሉት ናቸው።

የምስጋና መስዋዕት

እንግዲህ ዘወትር ለእግዚአብሔር የምስጋናን መስዋዕት፣ ማለት ለሰሙ የሚመሰክሩ የክንፈሮችን ፍሬ፣ በእርሱ እናቅርብለት፤ ዕብ. 13፥13። የምስጋና መስዋዕትንም ይሠጧለት፤ መዝ. 107፥22። ለአንተ የምስጋና መስዋዕትን እሠቀለሁ፤ መዝ. 116፥17። ይህ የምስጋና መስዋዕት የሚቀርበው በተለይም በየሰንበቱ ምእመናን ለጸሎት ሲሰበሰቡ ነው። ስለዚህ የሰንበት የቤተ ክርስቲያን ጉባኤ ዋና ዓላማ ለእግዚአብሔር የምስጋና መስዋዕትን ለማቅረብ ነው። በርግጥ የምስጋና መስዋዕትን ማቅረብ ብቻ ሳይሆን በተጨማሪም የቃሉን ትምህርትና የቅዱሳንን አንድነት እንካፈላለን።

መጽሐፍ ቅዱስ ሁልጊዜና በሁሉ ነገር እንድናመሰግን ያዘናል። በተለይም በጎ መስለው ስለሚታዩ ነገሮች እግዚአብሔርን ማመስገን አለብን። በጎ መስለው የማይታዩ ነገሮች ለበጎ እንደሚሆኑልን መጽሐፍ ቅዱስ ያስተምረናል። “እግዚአብሔርን ለሚወዱት እንደ አሳቡም ለተጠሩት ነገር ሁሉ ለበጎ እንዲደረግ እናውቃለን”፤ ሮሜ 8፥28። ምስጋና ሰናቀርብ፤ ለእግዚአብሔር

ተገዢነታችንንና በእግዚአብሔር በጎነት፣ በእግዚአብሔር ጥበብ፣ በእግዚአብሔር ኀይል ላይ ሙሉ በሙሉ መተማመናችንን እንመሰክራለን። ሁሉ ነገር በሚወደድ መንገድ ሲካሄድ አሕዛብም እንኳ ማመስገን ያውቃሉ፤ የእግዚአብሔርን ምርጦች የተለየ የሚያደርገን እኮ በእኛ ፊት ጥሩ መስለው ለማይታዩንም ነገሮች በእግዚአብሔር የተሰፉ ቃል ብቻ ተማምንን ለእግዚአብሔር የምስጋና መስዋዕት ስንሠቀ ነው። በእግዚአብሔር የተሰፉ ቃል የማይተማመኑ ክፉ ነገሮች ሲደርሱባቸው ማጥረምረም የባሕርይ ተግባራቸው ነው። ስለዚህ ቤተ ክርስቲያን ልጆቿ በምስጋና የተሞሉ እንዲሆኑ በየሰንበቱ ማስተማር አለባት።

የርኅራኄ ሥራ

ምእመናን ለተቸገሩ የእምነት ወንድሞቻቸውና እጥቶቻቸው ማካፈል እንዳለባቸው ታዘዋል። ያ ማካፈላቸውም መስዋዕት ተብሏል። “ነገር ግን መልካም ማድረግን፣ ለሌሎችም ማካፈልን አትርሱ፤ እንዲህ ያለው መስዋዕት እግዚአብሔርን ደስ ያሰኘዋልና”፤ ዕብ. 13፥16። ደግሞም ሐዋርያው ጳውሎስ ለፊልጵስዩስ ምእመናን ሲጽፍላቸው የላኩለት ርዳታ እግዚአብሔርን ደስ የሚያሰኝ መስዋዕት እንደሆነ ይናገራል፤ “ነገር ግን ሁሉ አለኝ ይበዛልኝማል፤ የመጣ ሽታና የተወደደ መስዋዕት የሚሆነውን ለእግዚአብሔርም ደስ የሚያሰኘውን ሰጦታችሁን ከአፍሮዲጡ ተቀብዬ ተሞልቻለሁ”፤ ፊል. 4፥18።

ቤተ ክርስቲያን ራሷን ለእግዚአብሔር ከምትቀድሰባቸው መንገዶች ታላቁ ራሷን ከዓለም መለየትና ሙሉ ልሷን ለእግዚአብሔር መስጠት ነው። ይህንንም ስታደርግ ራሷን ከሐሰተኛ ቤተ ክርስቲያን ትለያለች። የእውነተኛ ቤተ ክርስቲያን ምልክቶች የተባሉትም በውስጧ ይታያሉ።

የእውነተኛ ቤተ ክርስቲያን መለያ ምልክቶች

ቤተ ክርስቲያን እግዚአብሔር የቀደሳቸው ሕዝቡ ክምችት ስለሆነች፣ ራሷን ከዓለም ዕድፈት መጠበቅ አለባት። ራሷን በንጽሕና የምትጠብቅ ቤተ ክርስቲያን ሦስት የእውነተኛነት

ምልክቶች ይታያል፡፡ እነርሱም ቃሉ በትክክል መሰበኩ፤ ምሥጢራት በትክክል መሰጠታቸውና የጥበቃ አገልግሎት በትጋት መካሄዱ ናቸው፡፡

1. ቃሉ በትክክል መሰበኩ

ሰብክት ምንድነው? ሰብክትና በማንኛውም ምእመን የሚቀርበው ቃሉን የማካፈል ትምህርት አንድ አይደለም፡፡ ሰብክት ተወዳዳሪ የሌለውና ምርጥ የሆነው የመንፈስ ቅዱስ መሣሪያ ነው፡፡ የክርስቲያን ሕይወት ወይም የምእመናን ሕይወት በጤና የሚጠበቀው በቃሉ አማካይነት ነው፡፡ የቃሉ በትክክል መሰበክ ቤተ ክርስቲያንን በሕይወት ይጠብቃል፡፡ ነቢያት፣ ጌታችን እ.የሱስ ክርስቶስና ሐዋርያት ዋና ሥራቸው ቃሉን መሰበክ ነበር፡፡ ጳውሎስም ጢሞቴዎስን ሲመክረው በጊዜውም አለጊዜውም ቃሉን ሰበክ ብሎታል፡፡ በተጨማሪም በሰብክት ሞኝነት እግዚአብሔር ዓለምን ሊያድን ፈቀደ ይላል፡፡ ሰው በቃሉ ደግሞ እንጂ በእንጀራ ብቻ አይኖርም፡፡ ስለዚህ የሰብክትን ሥራ ቸል የምትልና ሰብክትን በሌላ ነገር የምትተካ ቤተ ክርስቲያን እውነተኛነቷ ያጠራጥራል፡፡ ሰብክትን በማቅረብ ፈንታ ጊዜውን በዝማሬ ማሳለፍ፣ ወይም በምስክርነት ወይም ድራማን ማካሄድ እውነተኛነትን መርሳት ነው፡፡ ምክንያቱም ከላይ እንደተጠቀሰው ነቢያት፣ ጌታችን ራሱ እንዲሁም ሐዋርያት የተዉልን ምሳሌና ትእዛዝ ቃሉን በትክክልና በየጊዜው እንድንሰብክ ነው፡፡

2. ምሥጢራት በትክክል መሰጠታቸው

ምሥጢር ምንድነው? ረቂቅ የሆነው የወንጌል ቃል በሚታይ ነገር የሚመሰልበት፣ ጌታ ራሱ የመሠረተው ሥርዐት ምሥጢር ይባላል፡፡ ምሥጢራት ሁለት ብቻ ናቸው፤ እነርሱም ጥምቀትና የጌታ እራት ናቸው፡፡ ምሥጢራት በራሳቸው ሳይሆን በቃሉ በኩል ትርጉም አላቸው፡፡ ስለዚህ በቤተ ክርስቲያን ውስጥ ከቃሉ ሰብክት ጋር ሊፈጸሙ ይገባል፡፡ ነገር ግን ምሥጢራትን ለሥጋ ሕመም ፈውስ አድርጎ ለሕመማን የጌታን እራት መስጠት ምሥጢራትን ያለ አግባብ ማዋል ነው፤ ምክንያቱም ጌታ ለዚህ

ዓላማ እንዳልደነገገው ግልጥ ነውና፡፡ የጌታን እራት የአባሎችን ሕይወት ሳይመረምሩና ለመጣው ሁሉ መስጠት ቤተ ክርስቲያንና ዓለምን ከሚለዩት ድንበሮች ዋናውን ድንበር ማፍረስ ነው፡፡ በዚህ ዐይነት መንገድ የሚፈጸሙ ከሆኑ፣ የቤተ ክርስቲያንን ንጽሕና አጠያያቂ ያደርገዋል፡፡

3. የጥበቃ አገልግሎቷን በትጋት ማካሄድ

የቤተ ክርስቲያን የጥበቃ አገልግሎት ክርስቶስ የሾማቸው የቤተ ክርስቲያን መሪዎች በክርስቶስ ቃል መሠረት ለቤተ ክርስቲያን ንጽሕናና ሰላም የሚያደርጉት ጥበቃ ነው፡፡

እኔ ቅዱስ እንደሆንሁ እናንተም ቅዱሳን ሁኑ ባለው መሠረት የቤተ ክርስቲያን አገልጋዮች ቤተ ክርስቲያን በሐሰት ትምህርትና በዓለማዊነት እንዳትረክስ መንከባከብና መጠበቅ የመሪዎች ትልቅ ነጻፊነት ነው፡፡ አባሎችም በቃሉ መሠረት ሕይወታቸውን ካልመሩ፣ ከአባልነት በማስወገድ የቤተ ክርስቲያንን ንጽሕናና ሰላም መጠበቅ የመሪዎች ዐደራ ነው፡፡

መቀደስ የሚለው ቃል ብዙ ነገሮችን ያቅፋል፤ ነገር ግን መሠረታዊ ሐሳቡ ለእግዚአብሔር የተለየ ማለት ነው፡፡

ለእግዚአብሔር ሙሉ ልቡን ያልሰጠና በግማሽ ጐኑ ዓለምን የሚያስተናግድ በእግዚአብሔር ማኅበር ውስጥ ቦታ ሊኖረው አይገባም፡፡ እንደዚህ ዐይነቱን ሰው ቤተ ክርስቲያን ከመካከልዋ ማስወጣት አለባት፤ 1ቆሮ. ምዕራፍ 5፡፡

ቤተ ክርስቲያን ዐዲስ አማኝን በአባልነት በምትቀበልበት ጊዜ ከምታስገባው የቃል ኪዳን ክፍል አንዱ በእምነቱ ወይም በአካሄዱ ተሳስቶ ቢገኝ፣ የቤተ ክርስቲያንን ተግማጽና እርምት መስማት መሆን አለበት፡፡ ስለዚህ ቤተ ክርስቲያን ያቀፈቻቸው ምእመናን ሁሉ የንጉሡን የክርስቶስን ቃል በእምነትም በነገም የሚከተሉ ሊሆኑ ይገባል፡፡

ስለ አብያተ ክርስቲያናት ጥበቃ ሰንወያይ፣ የወንጌላውያንን አብያተ ክርስቲያናት ሥርዐተ አልቦነትም አጥብቀን መቃወም አለብን፡፡ እግዚአብሔርን ለማመስገን የሚቀርቡትን

መዘቃዎችና የመጠጥ ቤት የዳንኪራ መዘቃዎችን መለየት አስቸጋሪ ሆኗል። በጫጭር መዝሙሮችና አዝማችነት ከመጠን ባለፈ ድግግሞሽ ሲዘመሩ፤ አምላኪውን በመንፈስ ቅዱስ ሳይሆን በሰሜት እንዲሰክር 'ያደርጉታል። አምላኪውም ሰሜቱን ከመንፈስ ቅዱስ ሥራ ለይቶ የማወቅ ብስለት ስለሌለው በከንቱ ጨዝት ሲለፈልፍ ይገኛል። እንግዲህ እግዚአብሔር የሚመለከበትን መንገድ ለማወቅ ከመጽሐፍ ቅዱስ ምሪትን ማግኘት ይበጃል። የሚከተሉትን የመጽሐፍ ቅዱስ ክፍሎች መመርመር ለዚህ ተግባር ጥሩ መንደርደሪያ ይሆናል፤ 1 ቆሮ. 14፡33 እና 40፤ ማቴ. 6፡7-8። ይህንን ጉድፍ የቤተ ክርስቲያን መሪዎች በክርስቶስ ቃልና ሥልጣን መሠረት ሊያርሙና ሊያስተካክሉ ይገባል።

በኢትዮጵያ ተዋሕዶ ቤተ ክርስቲያን ውስጥ የመላእክትንና የቅዱሳንን ውዳሴ የሚከተሉ ታቅፈዋል። ለሥዕልና ለምስል የሚሰግዱ ታቅፈዋል። ሰው የሚጸድቀው በጸጋ ብቻ እምነትን በክርስቶስ ላይ በማስቀመጥ ነው የማይሉ ነገር ግን ለደኅንነታቸው በራሳቸው ሥራና በተለያዩ ነገሮች ላይ የሚተማመኑ ታቅፈዋል። እነዚህን ነገሮች ቤተ ክርስቲያኒቱ ማቀፏና ከዚህ ሁሉ የተለየውን የወንጌልን ቃል የሚያስተምሩትን ማሳደጁ ሊታረሙ ይገባል።

የምታስድደው በፕሮቴስታንቱ ወገን ያሉትን ብቻ ሳይሆን፤ በወንጌል ትምህርት ነቅተው ስሕተቷን የሚያጋልጡትን የራሷን ልጆች ጭምር ነው። ለምሳሌ በአውሮፓ ማርቲን ሉተር ከመነሣቱ ከአንድ መቶ ዓመት በፊት በተዋሕዶ ቤተ ክርስቲያን ውስጥ እስጢፋኖስ የመታደስን ትምህርት ማስተማር ጀምሮ ነበር። ነገር ግን በእነ አፄ ዘርዓ ያዕቆብ መሪነት እስጢፋኖስና ተካታዮቹ በቤተ ክርስቲያኒቱ እንደ በግ ታርደዋል። እስከ ዛሬም የእስጢፋኖስን ዐይነት ትምህርት የሚያስተምሩትን በመንቀፍ ላይ ትገኛለች።

አንዲት ቤተ ክርስቲያን ንጽሕት የሆነች የክርስቶስ መሸራ መሆኗ የሚታየው ከሰይጣን ጋር ባለመሻረክና የክርስቶስን ተከታዮች በማቀፍ፤ ደግሞም የክርስቶስን ንጽሕ ወንጌል በሐሰት

የሚበርዙትን ከመካከልዋ በማስወጣት ነው። ስለዚህ ነገር ሐዋርያው ጳውሎስ የሚከተለውን ጽፏል፤ "በእግዚአብሔር ቅንዓት እቀናላችኋለሁና፤ እንደ ንጽሕት ድንግል እናንተን ለክርስቶስ ላቀርብ ለአንድ ወንድ አጭቻችኋለሁና፤ ነገር ግን እባብ በቲንኩሉ ሔዋንን እንዳሳታት፤ አሳባችሁ ተበላሽቶ ለክርስቶስ ከሚሆን ቅንነትና ንጽሕና ምናልባት እንዳይለወጥ ብዬ እፈራለሁ"፤ 2 ቆሮ. 11፡2-3። ሐዋርያው ይህን ለቆሮንቶስ ቤተ ክርስቲያን ምእመናን የጻፈው የሐሰተኞችን ስሕተት በመከተል ከሐዋርያው ትምህርት ፈቀቅ ማለት በጀመሩበት ወቅት ነበር። ማንኛዬቱም ቤተ ክርስቲያን ለክርስቶስ ታማኝነቷን በየጊዜው በቃሉ መፈተሽ ይኖርባታል። ለክርስቶስ የታጨች ንጽሕት መሸራ መሆኗ የሚታወቀው በመጽሐፍ ቅዱስ የሰፈረውን የክርስቶስን ቃል በታማኝነት ስትጠብቅ ብቻ ነው። እናታችን ሔዋን የእግዚአብሔርን ቃል በሰይጣን ውሸት በመተካቷ ነው ሰው ሁሉ በነጢአት ሊወድቅ የቻለው። አሁንም ሰይጣን የበግ ለምድ በሚለብሱ ተኩላዎች ማሳሳቱን ስላላቆመ፤ ቤተ ክርስቲያን ያላት መከላከያ ታሪካዊነት ብቻ ሳይሆን ለክርስቶስ ቃል ታማኝ ሆና መቆሟ ነው። (2 ቆሮ. 11፡13-15፤ ራእይ 18፡1-8 ይመልከቱ።) ቤተ ክርስቲያን ንጽሕናዋን በትጋት ስትጠብቅ፤ ከዓለም ጋር እንዳትቀላቀል የቆመውን ድንበር በጉልሕ ታሳያለች። ቤተ ክርስቲያን ማለት ተለይቶ የተጠራ ሕዝብ ማለት ስለሆነ፤ ይህ ጥበቃ በትጋት በሥራ ላይ ካልዋለ፤ የቤተ ክርስቲያን መሠረታዊ ትርጉም ይጠፋል። ዓለም በቤተ ክርስቲያን ውስጥ ከተስተናገደ ቤተ ክርስቲያን ራስዋ ዓለምን መስላ ትገኛለች፤ ማቴ 5፡13፤ ሮሜ 12፡1-2።

በትምህርትም ሆነ በኑሮ የተሳሳቱትን አባሎቿን በማረም መትጋት አለባት። ለዚህም ተግባር ምሳሌ ሊሆኑ የሚችሉ የአካን ታሪክና (ኢያሱ ምዕራፍ 7) በ1ኛ ቆሮንቶስ ምዕራፍ አምስት የተጠቀሱት ናቸው።

የሰይጣን ዋና ዓላማ በቤተ ክርስቲያን ውስጥ ሾልኮ ገብቶ የክርስቶስን ዙፋን መቀማት ነው። በአንዲት ቤተ ክርስቲያን

ውስጥ ሰይጣን ሲነግሥ በመፀኞች ታቅፈው በሰላም ይቀመጣሉ፤ እውነተኞች የክርስቶስ ተከታዮች ግን ይሰደዳሉ።

ጠባቡ የቅዳሴ ትርጉም

በሰንበት ቀን የተቀደሰ ጉባኤ ማድረግ ቤተ ክርስቲያን ራሷን ለእግዚአብሔር የምትቀድስበት ዋናው መንገድ ነው።

ምእመናን ተሰብስበው የሚያካሂዱት የጸሎት ስብሰባ ቅዳሴ ይባላል። በሰንበት እግዚአብሔርን ለማምለክ የተሰበሰበውን የምእመናን ጉባኤ “ቅዳሴ” ብሎ መሰየም በፕሮቴስታንት ዘንድ የተለመደ አነጋገር ባይሆንም፤ በኢትዮጵያ ተዋሕዶ ኦርቶዶክስ ቤተ ክርስቲያን የተለመደ ቃል ነው። ምናልባት የኢትዮጵያ ተዋሕዶ ኦርቶዶክስ ቤተ ክርስቲያን “ቅዳሴ” የምትለው የኔታ እራትን የቅዳሴው ሥርዐት ዋና በማድረግ ይሆናል። መጽሐፍ ቅዱስን ስንመረምር፤ ዋናው የቅዳሴ ተግባር የቃሉ ስብከት ነው። ሁሉንም የሚመራውና የሚቀድሰው ቃሉ ስለሆነ፤ የቤተ ክርስቲያን ጉባኤ በቃሉ መሠረታዊነት ላይ መቋቋም ይኖርበታል። ከቃሉ ጋር አብሮ ሌሎችም ሥርዐቶች ሲፈጸሙ ይገባል፤ እነርሱም የኔታ እራት፤ ጥምቀት፤ መዝሙርና ጸሎት ናቸው።

ስለ ቅዳሴ ሰንወያይ አስቀድመን ስለ ሰንበት መወያየት አለብን። በዘሊዋውያን 23፥3 ላይ ሰንበት የቅዳሴ ቀን እንደሆነ ተጽፏል። “ሰድስት ቀን ሥራ ይሠራል፤ በሰባተኛው ቀን ግን የዕረፍት ሰንበት ነው፤ የተቀደሰ ጉባኤ ይሆንበታል” እሥራኤላውያን ይህን በመከተል ከብሉይ ኪዳን ጀምሮ በየሰንበቱ ለቃሉ ትምህርትና ለጸሎት ይሰበሰባሉ። የዐዲስ ኪዳንም ምእመናን ይህን በመከተል የክርስቲያን ሰንበት በሆነው በየእሁዱ ይሰበሰባሉ። ቅዳሴ የሚለውን ቃል በዚህ ዐይነት ስንረዳው፤ ቅዳሴ ማለት እግዚአብሔርን ማመስገንና ራስን ለእግዚአብሔር መለየት ወይም ራስን ለእግዚአብሔር መቀደስ ማለት ነው።

በየሰንበቱ የሚካሄደው የቤተ ክርስቲያን ውዳሴ እግዚአብሔር በሰጠው መመሪያ መሠረት ካልተካሄደ፤ በእግዚአብሔር ዘንድ

ተቀባይነት ሊኖረው አይችልም። በ“እምነታችን” ምዕራፍ 4ያ አንድ አንቀጽ አንድ ላይ እንዲህ የሚል ጽሑፍ እናገኛለን፤

“አንድ አምላክ እንዳለ እርሱም በሁሉም ላይ ኔትነትና ሥልጣን እንዳለውና ለሁሉም ቸርነትን እንደሚያደርግ፤ ስለዚህም በሙሉ ልብ፤ በሙሉ ነፍስና በሙሉ ንጹሕ መፈራት እንዳለበት ሰው በተፈጥሮው ያገኘው የኅሊና ብርሃን ያመለክታል። ነገር ግን ተቀባይነት ያለው ሕያው አምላክን የማምለክ ሥርዐት በራሱ በእግዚአብሔር የተመሠረተ ነው። ይህም ሥርዐት እርሱ በሚሰጠው መግለጫ ብቻ ስለተወሰነ፤ በሚታይ ነገር በመመስል ወይም በመጽሐፍ ቅዱስ ባልተሰጠ በማንኛውም ዐይነት መንገድ እንዳናመልከው ተከልክለናል፤ ዘጸ. 12፥23፤ 4፥15-20፤ ዘጸ. 20፥4-6፤ ዮሐ. 4፥23-25፤ ቆላ. 2፥18-23”።

የክርስቲያን ሰንበት ለምን እሁድ ሆነ?

በአንዳንዶች ዘንድ የእሁድ ሰንበትነት አጠያያቂ ሆኖ ተገኝቷል። እግዚአብሔር በብሉይ ኪዳን ሰንበት ያለው ሰባተኛውን ቀን ማለትም ቅዳሜን ከሆነ፤ በዐዲስ ኪዳን ሰንበት የምንለው ለምን እሁድ ሆነ? የሚል ጥያቄ ይነሣል። በመጀመሪያ ደረጃ የሰንበት መሠረታዊው ሐሳብ ከሰባቱ አንዱ ቀን ለእግዚአብሔር የተቀደሰ መሆኑ ነው። ከዚያም ቀጥሎ እግዚአብሔር ራሱ የሰንበት ኔታ ስለሆነ ሰንበትን ከቅዳሜ ቀይሮ እሁድ ሊያደርግ መብት እንዳለው መገንዘብ ያስፈልጋል። በብሉይ ኪዳን ስለ ሰንበት መቀደስ ምክንያት ሲሰጥ ሁልጊዜ አንድ ምክንያት ብቻ አልሰጠም። በዘጸአት ላይ ሰንበት መቀደስ ያለበት እግዚአብሔር በሰድስት ቀን ሥራውን ሁሉ ፈጽሞ በሰባተኛው ቀን ስላረፈ ነው። በዘዳግም ግን ሌላ ወይም ተጨማሪ ምክንያት ይሰጣል፤ ያም እሥራኤላውያን ሰንበትን መቀደስ የተገባቸው እግዚአብሔር ከግብፅ ባርነት ነጻ ስላወጣቸው ነው። እነዚህን ሁለት ምክንያቶች የሚከተሉትን ክፍሎች በመመልከት ማወዳደር ይቻላል፤ ዘጸ. 20፥11፤ ዘዳ. 5፥15።

ወደ ዐዲስ ኪዳን ስንዞር ደግሞ ጌታ ኢየሱስ የማዳን ሥራውን ሁሉ ፈጽሞ ከሳጃንቱ የመጀመሪያ በሆነው በእሁድ ቀን ከመቃብር ተነሣ፤ ስለዚህ በብሉይ ኪዳን በዕለተ ቅዳሜ ወይም ከሳምንቱ በሰባተኛው ቀን ከመፍጠር ሥራው ዐርፎ እንደነበር፤ በዐዲስ ኪዳን ደግሞ በዕለተ እሁድ ከማዳን ሥራው ዐረፈ። በዘዳግም እግዚአብሔር እሥራኤልን ከግብፅ ባርነት ሰላዳነ፤ ሰንበትን መቀደስ እንደነበረባቸው ሁሉ፤ አሁንም ጌታ ኢየሱስ የማዳን ተግባሩን የፈጸመበትን ቀን እሁድን ሰንበት አድርገን እንቀድሳለን።

ከዚህ ድምዳሜ ላይ የደረሰንው በራሳችን አስተሳሰብ ሳይሆን የሚከተሉትን የመጽሐፍ ቅዱስ እውነቶች ተከትለን ነው፤

1. ራሱ ጌታ ኢየሱስ ከትንሣኤው በኋላ በዕለተ እሁድ በየሳምንቱ በመካከላቸው በመገኘት ሐዋርያትን ይባርካቸውና ያስተምራቸው ነበር። በመጀመሪያው እሁድ ሰላም ሲላቸው ቶማስ በመካከላቸው አልነበረም፤ ዮሐ. 20፡19። በሌላ ጊዜ ጌታ ለቶማስ የተገለጠለት ሳምንቱን ጠብቆ በሚቀጥለው እሁድ ቀን ነበር፤ ዮሐ. 20፡26። ጌታ ራሱን ለቶማስ ለማሳየት ለምን ሳምንት ሙሉ ቈየ? ለዚህ ጥያቄ መልስ ነው ተብሎ የሚታመንበት ዕለተ እሁድን የተቀደሰች ቀን መሆኗን እያስተማራቸው ነበር የሚለው ነው። ምክንያቱም ከዚያ በኋላ በዚች ዕለት የተካሄዱት ድርጊቶች ማረጋገጫ ስለሚሆኑ ነው።

2. ሐዋርያት ከምእመናን ጋር ሳምንታዊ ጉባኤ ያካሄዱ የነበረው በተለመደው በዕለተ ቅዳሜ ሳይሆን በዕለተ እሁድ ነበር፤ ሐ.ሥ. 20፡7፤ 1ቆሮ. 16፡2። በብሉይ ኪዳን ሳምንታዊው የምእመናን ቅዱስ ጉባኤ ይካሄድ የነበረው በዕለተ ቅዳሜ ነበር፤ አሁን በዐዲስ ኪዳን ጌታና ሐዋርያት የምእመናንን የተቀደሰ ጉባኤ በዕለተ እሁድ ማድረጋቸው ሰንበትን ከቅዳሜ ወደ ትንሣኤው ቀን ወደ እሁድ እንዳዛወሩት ቤተ ክርስቲያን ተረድታለች። በሰንበት የቅዳሴ ሥርዐት ላይ የሚከተሉት ክንውኖች

ይካሄዳሉ።³² እምነታችን 21፡5 እንዲህ ይላል፡- "እግዚአብሔርን እያከበሩ የመጽሐፍ ቅዱስ ንባብ፤ ትክክለኛ የሆነ የቃለ እግዚአብሔር ስብከት፤ እግዚአብሔርን በመታዘዝ፤ በማስተዋል፤ በእምነት፤ በአክብሮትና በመረዳት ቃሉን መስማት፤ ጸጋን በተሞላ ልብ መዘመር፤ በክርስቶስ የተመሠረቱትን የምሥጢራት ሥርዐቶች በትክክል እየተፈጸሙ ተገቢ በሆነው መንገድ መቀበል፤ እነዚህ ሁሉ ዘወትር እግዚአብሔር የሚመለከባቸው መንገዶች ናቸው። በተጨማሪም ደግሞ በተወሰኑ ጊዜዎች በቅድስናና ሃይማኖታዊ በሆነ መንገድ መሐላ፤ ስእለት፤ ጸም፤ ምስጋና ሊደረጉ ይገባል።"

ቅዳሴ በመሠረቱ እግዚአብሔርና ሕዝቡ የሚገናኙበት ስለሆነ፤ በቅዳሴ ጊዜ የሚካሄዱትም ተግባራት ሁለት ዐይነት ናቸው፤ እግዚአብሔርን ወክለው የሚፈጸሙትና በጉባኤው የሚከናወኑት ተግባራት ናቸው። እግዚአብሔርን ወክለው የሚካሄዱት በመሪዎቹ ማለትም በቄሶች ሲሆን፤ በዚህም ወቅት ምእመናኑ በሙሉ ተቀባዮች ናቸው፤ በጉባኤው የሚካሄዱት ደግሞ በመሪው ለሚከናወኑት ተግባራት ምላሽ ሆነው ይፈጸማሉ። ስለዚህ በተቻለ መጠን እነዚህ ሁለት የቅዳሴ ክፍሎች ተራ በተራ በቅብብሎሽ መንገድ ሊካሄዱ ይገባል።

1. የመጽሐፍ ቅዱስ ንባብ፤ በቅዳሴ ጊዜ እግዚአብሔርን በመወከል በቄሱ መነበብ አለበት። ቃሉ ሲነበብ እግዚአብሔር ለጉባኤው ስለሚናገር፤ ቄሱ የእግዚአብሔርን ቃል በሚያነብበት ወቅት ማብራሪያዎችን በንባቡ ጣልቃ ማስገባት የለበትም። ጉባኤውም በተመሰጠና በታላቅ አክብሮት የሚነበበውን ቃል ማዳመጥ አለበት። የንባቡም መጠን ሙሉ ሐሳብን ያዘለ ሆኖ ከመጠን በላይ ሳያጥር ወይም ሳይረዝም መቅረብ አለብት። በቅዳሴው ወቅት በተለያየ ጊዜ አንድ ምዕራፍ ከብሉይ፤ አንድ ምዕራፍ ከዐዲስ ኪዳን ቢነበብ ጥሩ ነው። ለምሳሌ የዕለቱ ስብከት ከብሉይ ኪዳን ከሆነ፤ ስብከቱ የተወሰደበት ምዕራፍ ከስብከቱ በፊት ተነባ፤ ወደ ስብከቱ ከመድረስ በፊት አንድ መዝሙር

³² Most of the material that deals with the elements of worship is adopted from the Directory of Worship of the Orthodox Presbyterian Church.

ወይም ሌላ ክንውን ጣልቃ አስገብቶ የዐዲስ ኪዳንን ክፍል ማንበብ ይቻላል።

2. ስብከት፤ እግዚአብሔር በአገልጋዩ አፍ ለጉባኤው ይናገራል። ሰባኪው የሰውን ጥበብ ሳይሆን የእግዚአብሔርን ቃል ብቻ መስበክ አለበት። በቅዳሴ ጊዜ ከሚከናወኑት ሁሉ ስብከት ዋናና አስፈላጊ ነው። የእግዚአብሔርንም ቃል በትክክለኛ መንገድ ማብራራት አለበት። ስለዚህ ቁሱ ስብከቱን በጥንቃቄ ማዘጋጀት አለበት። አንድ መልእክት ለማዘጋጀት ዐሥራ አምስት ሰዓት ያህል ያስፈልገዋል። በተጨማሪም በጸሎት የራሱን ሕይወት ማዘጋጀትና እንዲሁም በጉብኝት የጉባኤውን ሁኔታ መረዳት ይኖርበታል። ምን ጊዜም ቢሆን አንድ ሰባኪ የአንድን ሰው ሕይወት ጉዳይ በተመለከተ መልእክት ሊያቀርብ አይገባም። ለአንድ ሰባኪ በአንድ ሰው ሕይወት ላይ አስመርኮዞ መልእክት ማቅረብ ጸያፍ ነው። የግል ነገሮችን ሁል ጊዜ በግል ሊያነጋግር የእረኝነቱ ጥሪ ያስገድደዋል። የቤተ ክርስቲያን መሪዎች የመጽሐፍ ቅዱስ ዕውቀቱና የእምነት አቋሙ አጠራጣሪ የሆነ ሰው በስብከት እንዳያገለግል የስብከቱን መድረክ በጥንቃቄ መጠበቅ አለባቸው። አንድ የመጽሐፍ ቅዱስ ክፍል ለመልእክቱ መንደርደሪያ ሆኖ ብቻ መቅረብ የለበትም፤ ነገር ግን በጥንቃቄ መብራራት አለበት። በስብከቱ ቁሱ የእግዚአብሔርን ቃል በጥንቃቄ ማብራራትና ከምእመናኑ ሕይወት ጋር በማገናዘብ የሕይወት መመሪያ ሊሰጣቸው ይገባል። የክርስትና ትምህርት ከክርስትና ሕይወት ተገንጥሎ እንዳይታይ ጥንቃቄ መኖር አለበት። በወንጌል ጠላቶች የሚቀርብ ነፍስን የሚያጠፋ ሐሰተኛ ትምህርት ሲነሣ ቁሱ ሕዝቡን ካላስጠነቀቀ፤ እግዚአብሔር የሾመው የጽዮን ጉበኛ (ጠባቂ) መሆኑን ረስቷል። የወንጌል አገልጋይ ቅዱሳንን በተቀደሰው እምነት ሊገነባቸው መጣር አለበት፤ እንዲሁም በክርስቶስ ምትክ ሆኖ ያልዳኑትን ከእግዚአብሔር ጋር እንዲታረቁ መማጸን ይኖርበታል። ያልዳኑት ለደኅንነታቸው ሥራቸውን ሳይቀላቅሉ በእግዚአብሔር ጸጋ ላይ ብቻ እንዲደገፉ፤ ቅዱሳን ደግሞ ስለ ደኅንነታቸው ለእግዚአብሔር ብቻ ክብር እንዲሰጡ የመዳን

ወንጌል ያለመሸቃቀጥና ያለማቻቻል ሊሰበክ ይገባዋል፤ ከዚህ የበለጠ ሌላ ምንም የሚያስፈልግ ነገር የለም።

3. ሐዋርያዊ በረከት፤ ቁሱ እጆቹን ወደ ጉባኤው ዘርግቶ፤ “ከእግዚአብሔር ከአባታችን ከኔታም ከኢየሱስ ክርስቶስ ጸጋና ሰላም ለእናንተ ይሁን” በሚለው ሐዋርያዊ ሰላምታ ጉባኤውን ሊከፍት ይገባል። ጉባኤው ከመበተኑ በፊትም እንዲሁ እጆቹን ወደ ጉባኤው ዘርግቶ፤ “እግዚአብሔር ይባርክህ፤ ይጠብቅህም፤ እግዚአብሔር ፊቱን ያብራራህ፤ ይራራልህም፤ እግዚአብሔር ፊቱን ወደ አንተ ያንሣ፤ ሰላምንም ይስጥህ” በሚለው በሊቀ ካህናቱ ቡራኬ ወይም “የኔታ የኢየሱስ ክርስቶስ ጸጋ፤ የእግዚአብሔር ፍቅር፤ የመንፈስ ቅዱስም ኅብረት ከእናንተ ጋር ይሁን” በሚለው የሐዋርያት ቡራኬ ጉባኤውን ሊባርክ ይገባዋል። ከእነዚህ ከተጠቀሱት ውጭ ለወቅቱ የተሻለና ለቡራኬ የሚሰማ ሌላ የመጽሐፍ ቅዱስ ጥቅስ መጠቀምም ይቻላል። ሐዋርያዊው ሰላምታና ቡራኬ በእግዚአብሔር ስም የሚሰጠው፤ በሥርዐት በተሾመ ቁስና የክርስቶስ ቤተ ክርስቲያን በተሰበሰበችበት ወቅት ሊሆን ይገባል።

4. የዝግጅት ጸሎት፤ ስብሰባው ከመከፈቱ በፊት እያንዳንዱ ምእመን በእግዚአብሔር ፊት በጸጥታ በጸሎት ሊቁይ ይገባል። በኅብረት ጸሎት ቁሱ የማኅበሩ ድምፅ ነው። በሚጸልይበትም ጊዜ ማኅበሩ በሙሉ በሚጸልየው ጸሎት መተባበር እንዲችል ተስማሚ በሆነ መንገድ ሊጸልይ ይገባዋል። ምእመናኑም ጸሎቱን በጥንቃቄ ማዳመጥ ብቻ ሳይሆን በልባቸውም አብረው ከቁሱ ጋር መጸለይ አለባቸው እንጂ የየግል ጸሎታቸውን ማካሄድ የለባቸውም፤ ምክንያቱም ቁሱ የሚጸልየው ማኅበሩን ወክሎ ስለሆነ ነው። እያንዳንዱ ምእመን የቁሱን ጸሎት አዳምጦ በሙሉ ልቡ የሚተባበርበት ጸሎት ከሆነ፤ በጸሎቱ መጨረሻ ላይ ልባዊ አሜን ሊያሰማ ይገባዋል፤ 1ቆሮ 14፡16-17። ቁሱ በቅዳሴው ሥርዐት እርሱንና ማኅበሩን መንፈስ ቅዱስ እንዲመራ አስቀድሞ በግል ጸሎት ልቡን ማዘጋጀት አለበት። ቅዳሴው እንደተጀመረ እግዚአብሔር በቅዳሴው ላይ እንዲገኝ ቁሱ ዐጭር ጸሎት ያደርጋል፤ የቃሉ መልእክት ከመቅረቡም

በፊት ሰፋ ያለ ጸሎት ሊያቀርብ ይገባል። በዚህም ጸሎት ላይ ስለ ክብሩ ውዳሴ፣ ስለ ብዙው ምሕረቱ ምስጋና፣ የኅጢአት ኑዛዜ፣ በክርስቶስ ደም በኩል ስለ ኅጢአት ይቅርታና በመንፈስ ቅዱስ ለመታደስ ልመና፣ ስለ ድኾች፣ ስለ ታመሙት፣ በሞት ሕፋፍ ላይ ስላሉት፣ በሐዘን ላይ ስለሚገኙት፣ በስደት ላይ ስላሉት፣ በለተሳሳቱት፣ ስለ አዲሱ ትውልድ፣ ስለ ሽማግሌዎች፣ በማኅበራችን ውስጥ ስላሉት አብያተ ክርስቲያናት፣ ስለ አገር ውስጥና ዓለም ዐቀፍ የወንጌል ሥርዐት፣ ስለ ክርስትና ትምህርት ዕድገት፣ ስለ ኅብረተሰቡ በአጠቃላይ በኅብረተሰቡ ስላሉ ወቅታዊ አላሳቢ ጉዳዮች የምልጃ ጸሎት ሊካሄድ ይገባል። ከመልእክቱ በኋላ የሚደረገው ጸሎት ከመልእክቱ ጋር የተገናኘ ሊሆን ይገባል። በጉባኤ የሚደረግ ጸሎት በጥልቅ ትሕትናና በቅዱስ ፍርሀት እንዲሁም ከከንቱ መደጋገምና ሰዎችን ለማስደነቅ ተብሎ ቃላትን ከመከመር ነጻ መሆን አለበት።

5. መዝሙር፣ የቅዱሴ ዋና ዓላማ እግዚአብሔርን ማክበር ስለሆነ፣ በማኅበሩ ዝማሬ ውስጥ ጸሎትና ውዳሴ ላቅ ብለው ሊታዩ ይገባል። በዚህኛው የቅዱሴ ክፍል እያንዳንዱ ምእመን መሳተፍ አለበት። ተሳትፎው በከንፈር ብቻ ሳይሆን በአእምሮና በመንፈስም ሊደረግ ይገባል። በቅዱሴ የሚደረጉት ዝማሬዎች በተቻለ መጠን ከመዝሙረ ዳዊት ቢሆኑ ይመረጣል። የሚዘመሩት መዝሙሮች ቃላት ከመጽሐፍ ቅዱስ ጋር የሚስማሙ ለመሆናቸው ታላቅ ጥንቃቄ መደረግ አለበት። ዜማውም ቃላቱም ለእግዚአብሔር የሚገባ ክብር ያላቸው ሊሆኑ ይገባል። በጸሎታችን ብቻ ሳይሆን፣ በመዝሙሮቻችንም ክርስቶስ ካስጠነቀቀን ከንቱ መደጋገም መጠበቅ ይኖርብናል። ለምሳሌ አዝማችችን አብዝቶ በመደጋገም መዘመር በብዙዎች ዘንድ የተለመደ ሆኗል። አንዲት ቤት በአንድ ቤተ ክርስቲያን ስብሰባ ላይ አንዲትን ዐቆር አዝማች ሥልሳ ጊዜ ተደጋግሞ ሲዘመር እንደሰሙ ነገሩኝ። የዚህ ዐይነቱ መደጋገም እግዚአብሔርን አያክብርም። መደጋገሙ ምናልባት የአምላኪውን ስሜት ከመቀሰቀስም ዐልፎ አእምሮውን እስከ ማስተኛት ይደርሳል።

ክርስቲያን ያልሆነና ሕይወቱን በቅድስና የማይመራ፣ እንዲሁም መጽሐፍ ቅዱሳዊ የቅዱሴ ሥርዐትን በሚገባ ያልተገነዘበ ማንኛውም ሰው በቅዱሴ ጊዜ ለሚቀርበው የሙዚቃ አገልግሎት ልዩ ተሳትፎ ሊያደርግ አይገባም። መዝሙሮችን አድማቂ የሚሆኑት የሙዚቃ መሣሪያዎች አገልግሎታቸው ለቅዱሴ ተገቢ በሆነ መንገድ በሥራ ላይ ሊውሉ ይገባል። የመዝሙር አገልግሎቶች ዳንኪራን ጋባኸና ሥጋዊ ስሜትን ቀስቃሽ መሆን የለባቸውም። ዝማሬ ሲቀርብ የምእመናን ልብ በመዝሙሩ ቃላት ሊቃጠል ይገባል እንጂ በሙዚቃው ቀስቃሽነት በስሜት ማበድ የለበትም። ስለዚህ በዳንኪራ ቤት የሚሰሙት የሙዚቃ ስልቶችና ለቅዱሴ የሚቀርቡት የሙዚቃ አገልግሎቶች አንዱ ከሌላው እጅግ የተለዩና ተቃራኒ ሊሆኑ ይገባል። የቅዱሴ ሙዚቃ አምላኪውን ወደ መንፈሳዊ ተመስጦ በመምራት ሙሉ ልቡንና አእምሮውን ለእግዚአብሔር እንዲያስገባ፣ የእግዚአብሔርን ክብርና ውለታ እያስታወሰ እግዚአብሔርን በምስጋና እንዲያመልክ የሚረዳ መሆን አለበት።

እዚህ ላይ በአገራችን የሚገኙትን የሁለቱን አብያተ ክርስቲያናት ሥርዐት ልንመረምር ይገባል። ተዋሕዶ ቤተ ክርስቲያን የውዳሴ ሙዚቃ በእውነትም ምእመናንን በአክብሮትና በተመስጦ እንዲያመልኩ ሲጋብዝ፣ አብዛኛው የወንጌላውያን ሙዚቃ ግን ምእመናኑን አግባብ ወደሌለው ስሜት ይገፋፋል። ሆኖም የተዋሕዶ ዜማዎች ተራው ሕዝብ የማይረዳቸውና በመጠነኛ ሥልጠና ሊዘምራቸው የማይችል ስለሆኑ፣ አብዛኛው ሕዝብ ከቀሳውስት ጋር አብሮ በዜማ እግዚአብሔርን ማመስገን አልቻለም። በወንጌላውያን ዘንድ ደግሞ ውሱን የዜማና የሙዚቃ ስሜት ያለው ሁሉ የሚያቀርበውን የዜማ አገልግሎት ማግበስበስ የተለመደ ሆኗል። ስለዚህ እኛ የተሐድሶ ምእመናን እነዚህን ሁለት ተቃራኒ ባህሎች መርምረን መልካሙን መቅሰምና መጥፎውን ግን ማስወገድ አለብን።

ወንጌላውያን አብያተ ክርስቲያናት ሁሉንም ምእመናን የሚያሳትፉ ባህላዊ የሆኑ የቅዱሴ መዝሙሮችን ስላበረከቱ

እግዚአብሔር ይባርካቸው። በወንጌላውያን ዘንድ የሚዘመሩት መዝሙሮች ሁሉም ስሜታዊ ናቸው ማለት አይቻልም። በማስተዋል ከተመረጡ ልብንና ሙንፈስን በቅዱስ ስሜት የሚቀሰቅሱና አእምሮን በመንፈሳዊ አስተሳሰብ የሚቀርጹ ብዙ መዝሙሮች መኖራቸው ሊካድ አይገባም። በሚሲዎናውያን ይቀርቡ የነበሩት የተተረጎሙ መዝሙሮች ከባህላችን ውጭ ስለሆኑ፤ የምእመናንን ልብ በሚገባ አይቀርጹም። ስለዚህ በባህላችን የተዘሙትን ጥሩ ጥሩ ባህላዊ የቅዱሴ መዝሙሮች እያካበትን፤ አግባብ የሌላቸውን ግን ልንሸራቸው ይገባል።

6. አሥራትና መባ፤ መባ በመባል የሚታወቁት ምእመናን ለእግዚአብሔር የሚሰጡላቸው ዐሥራትና ስጦታ ናቸው። መባ ለታላቁ እግዚአብሔር የሚቀርብ ምስጋና ስለሆነ፤ መባን ለእግዚአብሔር ማቅረብ የከበረ አገልግሎት ነው። መባን መስጠት ራሱን የቻለ የቅዱሴ ክፍል መሆኑ ግልጽ እንዲሆን መባውን እግዚአብሔር እንዲባርክና ለእግዚአብሔር አገልግሎት እንዲውል መባው ከመስብሰቡ በፊት ወይም በኋላ ዐጭር ጸሎት ሊደረግ ይገባል። “እያንዳንዱ እግዚአብሔር እንዳበሰጸገው መጠን ይስጥ” የሚለውን የመጽሐፍ ቅዱስ ትእዛዝ፤ “እግዚአብሔር በደስታ የሚሰጠውን ይወዳል” የሚለውን የመጽሐፍ ቅዱስ የተስፋ ቃል፤ “ሀብታም ሲሆን እናንተ በእርሱ ድኽነት ባለጠጋ ትሆኑ ዘንድ ስለ እናንተ ድኽነት” የሚለውን የተባረከውን የጌታችንን የኢየሱስ የክርስቶስን አርአያነት በማሳሰብ ቄሱ በምእመናን ውስጥ የመስጠትን ጸጋ ማዳበር ከተሰጠው ዐደራ አንዱ ነው። የማኅበሩ መባ የቅዱሴን ሥራ ለማካሄድ፤ በዓለም ዙሪያ ወንጌልን ለማስፋፋትና ሌሎችንም ክርስቲያናውያን ተግባራት ለማከናወን ብቻ እንዲውል የቤተ ክርስቲያኒቱ መሪዎች ጥረት ማድረግ አለባቸው። አንድ የቤተ ክርስቲያን አባል ለአንድ ዓላማ እንዲውልለት ስጦታ ቢያስረክብ፤ መሪዎቹ ስጦታውን ለዚያው ዓላማ ሊያውሉለት ይገባል። ነገር ግን መሪዎቹ ያ ዓላማ ተገቢ ዓላማ አይደለም ብለው ከወሰኑ ስጦታውን ለሰጪው መመለስ አለባቸው።

ክፍል ሦስት

የቤተ ክርስቲያን አስተዳደር

የቤተ ክርስቲያን ንጉሥና ራስ ጌታችን ኢየሱስ ክርስቶስ ነው። ስለዚህ ቤተ ክርስቲያንን የሚያስተዳድራት ራሱ ንጉሡ ነው። የሚያስተዳድራትም በተከላቸው መሣሪያዎቹ አማካይነት ነው። እነዚህም መሣሪያዎች ቃሉ፤ ሥርዐቱና (የአስተዳደር ደንብ) ሹሞቹ ናቸው። እነዚህንም መሣሪያዎቹን ጌታ ፍሬያማ የሚያደርጋቸው እርሱ ራሱ በመንፈስ ቅዱስ ኅይል ሲጠቀምባቸው ብቻ ነው። ስለዚህ እነዚህ መሣሪያዎች ምክንያት ብቻ እንጂ በራሳቸው ፍሬያማ የመሆን ችሎታ የላቸውም። ነገር ግን ያለ መሣሪያዎቹ ጌታ እንዲሠራ መጠበቅ አለመታዘዝ እንጂ እምነት አይደለም። በርግጥ ጌታ በእነዚህ የማይወሰን ሉዓላዊ ነው፤ ነገር ግን ራሱ ከመሠረታቸው መሣሪያዎች ውጭ እንዲሠራ መጠየቅ ጌታን እንደ መፈታተን ይሆናል።

የቃሉ መሣሪያነት

ከተጠቀሱት የአስተዳደር መሣሪያዎች ውስጥ በዋነኛነት የቆመው ቃሉ ነው። ከዚህ በፊት እንደተጠቀሰው፤ ለቃሉ ሕይወት ሰጥቶ ለሕይወታችን መገንቢያ የሚያደርገው መንፈስ ቅዱስ ነው። ስለዚህ ጌታ በሰባኪዎቹ ለሚነገረው ቃሉ በመንፈስ ቅዱስ ኅይል ሕይወት ይሰጣል። የቤተ ክርስቲያን ሕይወት በቃሉ ላይ የተመሠረተ መሆኑ አጠራጣሪ ስላልሆነ፤ የቃሉ አገልጋዮች ከሥራቸው ሁሉ በቃሉ አገልግሎት ላይ አጥብቀው ሊያተኩሩ ይገባል። ሌሎች ሁለቱ መሣሪያዎችም ማለት የአስተዳደር ሥርዐትና ሹመት፤ እንዴት መመሥረት እንዳለባቸውና እንዴት በሥራ ላይ መዋል እንደሚገባቸው የሚነግረን ቃሉ ነው። ስለዚህ ቃሉ መሠረታዊ ነው። ክርስቶስ ንጉሥነቱን በቤተ ክርስቲያን ውስጥ የሚገልጠው በቃሉ አማካይነት ነው። መንፈስ ቅዱስም የሚሠራው በክርስቶስ ቃል አማካይነት ነው። ስለዚህ የቤተ ክርስቲያን አስተዳደር ደንብና

የቤተ ክርስቲያን ሹመት በቃሉ ላይ የተመሠረተ መሆኑን ደጋግመን መመርመር አለብን።

የቤተ ክርስቲያን ሹሞች የሥልጣን ምንጭ

የቤተ ክርስቲያን ሹመት የሥልጣን ምንጭ ክርስቶስ ራሱ ስለሆነና የቤተ ክርስቲያንም ሹሞች ሥልጣናቸውን የሚቀበሉት ከራሱ ከክርስቶስ ስለሆነ፤ የቤተ ክርስቲያን ወኪሎች አይደሉም፤ ኤፌሶን 4፥11 ላይ፡- “እርሱም እንዳንዶች ሐዋርያት፤ ሌሎቹ ነቢያት፤ ሌሎቹም ወንጌልን ሰባኪዎች፤ ሌሎቹም እረኞችና አስተማሪዎች እንዲሆኑ ሰጠ” ይላል። ይህ ጥቅስ ሹመትን የሰጠ ራሱ ጌታ እንደሆነ ይናገራል። እንዲሁም በመጨረሻ ሙሉ ተጠያቂነታቸው ለጌታ እንደሆነ ዕብራውያን 13፥17 ይመሰክራል።

የቤተ ክርስቲያን ሹመት ከጌታ ወደ መሪዎቹ የሚተላለፈው ቀደም ብለው በተሾሙት መሪዎች እጅ መጫን አማካይነት መሆኑን ሐዋርያው ጳውሎስ በ1ኛ ጢሞ 4፥14 እና በ2ኛ ጢሞ 1፥6-7 ላይ ይመሰክራል። በርግጥ አባሎቹ ሹሞቻቸውን በድምፅ ብልጫ የመቀበል መብት አላቸው፤ ነገር ግን ይህ የመምረጥ ተግባር የመሾም ተግባር ሳይሆን ጥሪውን የተገነዘቡና የሚቀበሉ መሆናቸውን መመስከሪያቸው ነው።

ከዚህ የተነሣ መሪዎች ከሁለት ዐይነት አምባ ገነንት ራሳቸውን መጠበቅ አለባቸው። 1ኛ፡- በማንኛውም ዐይነት ሰዎች ከመጠየቅ ነጻ አይደሉም። ከሐዋርያት በስተቀር የቤተ ክርስቲያንን ሽማግሌዎች ጌታ የሚሾማቸው ቀደም ብለው በሥልጣን ላይ ባሉት መሪዎች አማካይነት ነው። ስለዚህ እነዚህ መሪዎች እርስ በርሳቸው ሊጠበቁና አጥፊ ባልደረቦቻቸውን በጌታ ቃል መሠረት ሊገሥጹ፤ አስፈላጊም ከሆነ ከሥልጣን ሊያወርዱ ግዴታ አለባቸው። 2ኛ፡- መሪዎች ተጠያቂነታቸው ለጌታ ብቻ ነው ሲባል የማኅበሩን አስተያየት አይመዝኑም ማለት አይደለም። የቤተ ክርስቲያን መሪዎች ሥልጣናቸውን ከጌታ የተቀበሉት በእግዚአብሔር ሕዝብ ላይ እንዲሠለጥኑ ሳይሆን የእግዚአብሔርን ሕዝብ በትሕትና እንዲያገለግሉ ነው፤

2 ቆሮ 1፥14፡- “ለደስታችሁ ከእናንተ ጋር የምንሠራ ነን እንጂ በእምነታችሁ በእናንተ ላይ የምንገዛ አይደለንም፤ በእምነታችሁ ቆማችኋልና”፤ 1 ጴጥ 5፥1-3ም፡- “እንግዲህ እኔ ከእነርሱ ጋር ሽማግሌ የክርስቶስም መከራ ምስክር ደግሞም ሊገለጥ ካለው ክብር ተካፋይ የሆንሁ፤ በመካከላቸው ያሉትን ሽማግሌዎች እመክራቸዋለሁ፤ በእናንተ ዘንድ ያለውን የእግዚአብሔርን መንጋ ጠብቁ፤ እንደ እግዚአብሔር ፈቃድ እንጂ መጥፎውን ረብ በመመኘት ሳይሆን ጐብኙት፤ ለመንጋው ምሳሌ ሁኑ እንጂ ማኅበሮቻችሁን በኃይል አትግዙ።” ስለዚህ የቤተ ክርስቲያን ባለሥልጣናት አገልግሎታቸውን በእነዚህ የሐዋርያት ትምህርት መሠረት ሊያካሂዱ ይገባል።

የቤተ ክርስቲያን መሪዎች ሥልጣንም የሚመነጨው ከክርስቶስ ብቻ ስለሆነ፤ ቤተ ክርስቲያንን የማስተዳደር ሥልጣን ለማኅበሩ አልተሰጠም ማለት ነው። ምክንያቱም ክርስቶስ በመንፈስ ቅዱስ አስፈላጊውን ስጦታ እየሰጠ ከመካከላቸው መሪዎችን መጥራቱ ማኅበሩ ራሱን በራሱ እንዲያስተዳድር አለመፍቀዱን ያስረዳል። በብዙዎቻችን ዘንድ እንደተለመደው፤ የቤተ ክርስቲያናችንን መሪዎች ምርጫ በድምፅ ብልጫ ማጽደቅ በዲሞክራሲ ደንብ የአገር መሪዎችን ከመምረጥ የተለየ መሆኑን መገንዘብ እጅግ በጣም አስፈላጊ ነው። ቤተ ክርስቲያን በዲሞክራሲ አትተዳደርም። የሚያስተዳድራት ራሱ ክርስቶስ ነው። የቤተ ክርስቲያን አባሎች መሪዎችን በድምፅ ብልጫ ሲያጽድቁ፤ ክርስቶስ የጠራቸውና የሾማቸው መሆኑን መገንዘባቸውን መግለጣቸው እንጂ ሥልጣን መስጠታቸው አይደለም። ክርስቶስ የጠራቸውና የሾማቸው መሆናቸውንም የሚገነዘቡት ነባር መሪዎቻቸው በሚሰጡት ምስክርነት ላይ በመመርኮዝ ነው። ስለዚህ መሪዎች ሥልጣናቸውን የሚቀበሉት ከአባሎቹ ሳይሆን፤ ከጠራቸውና የአገልግሎት ስጦታን ካስታጠቃቸው ከጌታችን ከክርስቶስ ነው። መጽሐፍ ቅዱስ የቤተ ክርስቲያን ባለ ሥልጣናት በራሱ በጌታችን የተሰጡ ለመሆናቸው በኤፌሶን 4፥11-12 ይመሰክራል። እንዲሁም የማስተዳደር ሥልጣን እንዳለ 2 ቆሮ 10፥8፤ 13፥10፤ 1 ቆሮ

12÷28 በግልጽ ያስተምራሉ። የማስተዳደር ሥልጣን ካለም መተዳደር አለ፤ የሚተዳደሩም ለመሪዎቻቸው መታዘዝና ታማኝ መሆን አለባቸው፤ ዕብ 13፥17፡ “ለመሪዎቻችሁ ታዘዙ ተገዙላቸውም። ምክንያቱም እነርሱ በብርቱ የሚያስጠይቃቸው ነገር ስላለባቸው፤ ስለ ነፍሳችሁ ጉዳይ ይተጋሉ። ስለዚህ ሥራቸውን በሐዘን ሳይሆን በደስታ ማከናወን እንዲችሉ ታዘዟቸው። አለበለዚያ አይበጃችሁም።”

ቤተ ክርስቲያንን ለማስተዳደር ሙሉና ፍጹም ሥልጣን ያለው ክርስቶስ ብቻ ነው። ስለዚህ ራሱ ክርስቶስ ቤተ ክርስቲያንን በእርሱ ስምና ቃል እንዲያስተዳድሩ ወኪሎቹን አስፈላጊ ስጦታዎችንና መንፈስ ቅዱስን በማስታጠቅ ለአገልግሎቱ ይሾማቸዋል፤ ማቴ 16÷18-19፤ 18÷18-20፤ ዮሐ 20÷21-23፤ 2 ቆሮ 10÷8፤ 13÷10።

የክርስቶስ ሥልጣን ለቤተ ክርስቲያን ሹሞች የሚሰጣቸው፤ ዐዲሶቹ መሪዎች በነባሮቹ መሪዎች እጅ መጫን ሲሾሙ ነው፤ 1 ጢሞ 4÷14፤ ሐ.ሥ. 14÷23። የመጀመሪያዎቹን የቤተ ክርስቲያን ሹሞች (ሐዋርያትን) ክርስቶስ ራሱ ሾመ፤ ሉቃ 6÷13-16። ሐዋርያትም ሽማግሌዎችን ሾሙ፤ እነዚያም ሽማግሌዎች የሚተኩቸውን ዐዲሶች ሽማግሌዎች ሾሙ፤ በዚህ ዐይነት መንገድ አሁን በቤተ ክርስቲያን ውስጥ ያለው የአስተዳዳሪዎች ሹመት ከክርስቶስ በሐዋርያት በኩል ሲወርድ ሲዋረድ የመጣ ነው³³። በዚህ መንገድ ክርስቶስ ለአገልጋዮች ሥልጣን ይሰጣል። ከዚህ በተለየ መንገድ ቤተ ክርስቲያንን ለማስተዳደር ሥልጣን የሚይዙ ሰዎች ተሳስተዋል፤

³³ ይህ አስተሳሰብ ከሮማ ካቶሊክ ቤተ ክርስቲያን የሥልጣን ፍልስፍና የተለየ መሆኑን አንባብያን እንዲገነዘቡልን እንፈልጋለን። የሮማ ካቶሊክ ቤተ ክርስቲያን የሹመት ፍልስፍና ሮም ባሉት ጳጳስ አማካይነት የቤተ ክርስቲያን ሹመት ይካሄዳል ይላል። ጨምሮም በምድር የቤተ ክርስቲያን ራስ የሮማ ጳጳስ ናቸው ይላል። እኛ ግን በሰማይም ሆነ በምድር የቤተ ክርስቲያን ራስ ክርስቶስ እንጂ ሌላ ማንም አይደለም ብለን እናምናለን። ስለዚህ ሹመትን ሰጭ የሆኑት በምድር ያሉ ቁሶችና ሽማግሌዎች እንጂ አንድ ሹም አይደለም ማለት ነው።

የክርስቶስንም ሥርዐት የሻሩ ናቸው። ክርስቶስ ራሱ በዘረጋው መንገድ ካልሾማቸው በስተቀር፤ የክርስቶስን ሙሽራ ለማስተዳደር የቤተ ክርስቲያንን አስተዳደር ሥልጣን መጨበጥ ፈጽሞ አግባብ አይደለም።

ክርስቶስ በመንፈስ ቅዱስ አማካይነት በቤተ ክርስቲያን ውስጥ እንደሚኖር ከላይ ጠቅሰናል፤ ይህን ሐሳብ ሰፋ አድርገን እንመልከታለን።

ሹመት መሣሪያ እንጂ ውክልና አይደለም

ክርስቶስ ቤተ ክርስቲያንን የሚያስተዳድረው በሩቅ ሳይሆን በቤተ ክርስቲያን ውስጥ በመኖር ነው። የጠራቸውና የሾማቸው መሪዎች ወኪሎቹ ሳይሆኑ መሣሪያዎቹ ናቸው። “እንግዲህ ሂዱና አሕዛብን ሁሉ በአብ በወልድና በመንፈስ ቅዱስ ስም እያጠመቃችኋቸው፤ ያዘዝኋችሁንም ሁሉ እንዲጠብቁ እያስተማራችኋቸው ደቀ መዛሙርት አድርጓቸው፤ እነሆም እኔ እስከ ዓለም ፍጻሜ ድረስ ሁልጊዜ ከእናንተ ጋር ነኝ”፤ ማቴ 28÷20። ጌታ ይህን ወንጌል የማስፋፋትን ትእዛዝ ለደቀ መዛሙርቱ ሲሰጥ እርሱ ሁልጊዜ ከእነርሱ ጋር እንደሚሆን ተስፋ ሰጥቷቸዋል። ጌታ ይህን ከተናገራቸው ከጥቂት ጊዜ በኋላ ወደ ሰማይ ስለ ዐረገና (ሐ.ሥ. 1÷9)፤ “ሁልጊዜ ከእናንተ ጋር ነኝ” ስላለ፤ አስቀድሞ ተስፋ በሰጣቸው መሠረት በመንፈስ ቅዱስ አማካይነት በመካከላቸው እንደሚኖር አስረዳ። አጽናኝ የተባለው መንፈስ ቅዱስም በበዓለ ኅምሳ ቀን በቤተ ክርስቲያን ላይ ወርዷልና፤ ከዚያን ወቅት ጀምሮ ጌታ በመንፈስ ቅዱስ አማካይነት በሕዝቡ መካከል ይኖራል። ስለዚህ ጌታ ቤተ ክርስቲያንን በመንፈስ ቅዱስ በኩል ይመራታል፤ ያስተምራታል፤ ይንከባከባታል፤ ይገሥጽታል፤ ልዩ ልዩ ስጦታዎችን በመስጠት ይገነባታል፤ ሐሰተኞችንና አስመሳዮችን ከመካከሏ እያስወጣ ያጠራታል።

ጌታ በቤተ ክርስቲያን ውስጥ እንደሚኖር ራእይ 1-3 ያለው ክፍል በሥዕላዊ መንገድ ያስተምራል። በተለይም በ1÷12-13 ላይ፤ “ዘወርም ብዬ ሰባት የወርቅ መቅረቦችን አየሁ፤

በመቅረቢቱም መካከል የሰው ልጅ የሚመስለውን አየሁ” የሚለው የባለ ራእይ የሐዋርያው ያዮሐንስ አነጋገር ክርስቶስ በቤተ ክርስቲያን መካከል እንዳለ ያስረዳል። “ሰባቱ መቅረቦች ሰባቱ አብያተ ክርስቲያናት ናቸው” ሲል ራእዩን ባየው በሐዋርያው ያዮሐንስ ዘመን የነበሩትን ሰባቱን የእስያ አብያተ ክርስቲያናት እንደሆነ ራእይ ራሱ ያስተምራል። ነገር ግን እነዚያ ሰባቱ የእስያ አብያተ ክርስቲያናት በዓለም ውስጥ ያሉትን እውነተኛችን አብያተ ክርስቲያናት ሁሉ ይወክላሉ።

ጌታ በቤተ ክርስቲያን ውስጥ መኖሩን ከሚያስረዱን የመጽሐፍ ቅዱስ ክፍሎች በሐዋርያት ሥራ 1፡1-2 ያለው አንደኛው ነው። በዚህ ክፍል ውስጥ ሉቃስ እንዲህ ይላል፤ “ቴዎፍሎስ ሆይ፤ እያሱስ የመረጣቸውን ሐዋርያትን በመንፈስ ቅዱስ ካዘዛቸው በኋላ እስከ ዐረገበት ቀን ድረስ ያደርገውና ያስተምረው ዘንድ ስለ ጀመረው ሁሉ መጀመሪያውን ነገር ጻፍሁ።” በዚህ ክፍል ውስጥ “ጌታ ሊያደርግ የጀመረውን የመጀመሪያውን ነገር ጻፍሁ” ሲል ሉቃስ በወንጌሉ የተረከውን መጥቀሱ ነው፤ ሉቃ 1፡1-2። አሁን ደግሞ ጌታ ሊሠራ የቀጠለውን በሐዋርያት ሥራ ለአንባቢው ሲተርክለት፤ ጌታ በወንጌሉ የሰፈሩትን ማድረግ ጀምሮ አሁን በሐዋርያት አማካይነት ያንኑ ሥራ መቀጠሉን አንባቢው ሊገነዘብ ይገባል። የሐዋርያት ሥራንም ስናነብ እንደምንገነዘበው የሚተርከው ሐዋርያት በመንፈስ ቅዱስ ኃይል የፈጸሙትን የወንጌል ማስፋፋት ሥራ ነው። ስለዚህ መንፈስ ቅዱስ የጌታ እጅ ሆኖ ጌታ ሥራውን በመንፈስ ቅዱስ በተሞሉት ደቀ መዛሙርቱ አማካይነት ያካሂዳል። እንግዲህ ከዚያን ጊዜ ጀምሮ ጌታ እያሱስ ክርስቶስ እርሱ በሾማቸው የቤተ ክርስቲያን መሪዎች አማካይነት ስለሚሠራ፤ በተደነገገው ሥርዐት መሠረት የተሹሙት፤ በመሠረተው የአስተዳደር ደንብ በቃሉ መሪነት የሚያከናውኗቸው ተግባራት ሁሉ ራሱ ጌታ የሚፈጽማቸው ናቸው ማለት ነው። በዚህ ምክንያት የቤተ ክርስቲያን ውሳኔ፤ ሥርዐት፤ ትምህርትና ተግማጽ እንደ ጌታ ድርጊት እንጂ እንደ ተራ የሰዎች ድርጊት መወሰድ የለበትም።

የቤተ ክርስቲያን አስተዳደር የመሪዎቹ ሥራ እንጂ የሕዝቡ አይደለም ማለት በቤተ ክርስቲያን ውስጥ መሪዎች እንደ ተዋንያን ሕዝቡ ደግሞ እንደ ተመልካች ሆኗል ማለት አይደለም። በኤፌሶን ምዕራፍ 4 ላይ እንደተጻፈው ጌታ መሪዎችን ለቤተ ክርስቲያን የሰጠበት ምክንያት መሪዎቹ ሕዝቡን እንደየሰጠታቸው እንዲያሰማሩት ነው። በቀጥተኛ 12 ላይ፤ “ይኸውም የክርስቶስ አካል ይገነባ ዘንድ፤ ቅዱሳንን ለአገልግሎት ሥራ ለማዘጋጀት ሲሆን... እያንዳንዱ ክፍል የራሱን ሥራ እያከናወነ በፍቅር ያድጋል፤ ራሱንም ያንጻል።” በሮሜ 12 እና በ1ኛ ቆሮንቶስ 12 ላይ እንደተጻፈው ምእመናን እንደየሰጠታቸው ማገልገል ግዴታቸውና መብታቸው ነው፤ ነገር ግን የአገልግሎት ሰጠታቸውን በሥራ ላይ የሚያውሉት ክርስቶስ በሾማቸው አመራር መሠረት መሆኑ መዘንጋት የለበትም። ምእመናን አገልግሎታቸውን በመሪዎች አስተናጋጅነት ካላካሄዱ፤ በመሳፍንት 17፡6 ላይ የተጻፈው፤ “በዚያም ዘመን በእሥራኤል ዘንድ ንጉሥ አልነበረም፤ ሰውም ሁሉ በፊቱ መልካም መስሎ የታየውን ያደርግ ነበር” የሚለው የሁከት ማገበራዊ ኑሮ ይሰፍናል።

የቤተ ክርስቲያን መሪዎች ሥልጣን

ስለ ሹመት ስንወያይ፤ ወደ አእምሯችን የሚመጡ ሁለት ጥያቄዎች አሉ፤ እነርሱም የቤተ ክርስቲያን ሹሞች ሥልጣን አላቸው? እና ያላቸው ሥልጣን ምን ዐይነት ነው? የሚሉ ናቸው።

1. የቤተ ክርስቲያን ሥልጣን መንፈሳዊ ብቻ ነው

ቤተ ክርስቲያን በአባላቷ ላይ ያላት ሥልጣን መንፈሳዊ ብቻ ስለሆነ፤ በቀጥታም ሆነ በእጅ አዙር የመንግሥት ባለ ሥልጣንን በመጠቀም አጥፊ ወይም ተቃዋሚ በምትላቸው አባሎቿ ላይ የዘለፋ፤ የድብደባ ወይም የእሥራት ርምጃ ለመውሰድ ሥልጣን የላትም። ምክንያቱም ጌታ ለቤተ ክርስቲያን የሰጣት ሰይፍን የመያዝ ሥልጣን ሳይሆን፤ የእግዚአብሔርን መንግሥት

መከፈቻዎች ብቻ ነው፤ ማቴ 16+19፤ 18+15-20፤ 26+51-52፤ 2ቆሮ 4+3-6።

የእግዚአብሔር መንግሥት መከፈቻዎች በሥራ ላይ የሚውሉት በሁለት መንገድ ነው፤ አንደኛ ወንጌል ተሰብኮ ሰዎች ሲያምኑ አጥምቆ ወደ ቤተ ክርስቲያን በማስገባትና ሁለተኛ አማኝ ሆነው ነገር ግን የክርስቶስን ትእዛዝ የማይከተሉትን ከላይ በተሰጠው ሐዋርያዊ ትምህርት መሠረት ከማኅበር በማስወገድ ነው። ከማኅበር የተወገዱትንም የጌታ ራት እንዳይሳተፉ በመከልከል ከቤተ ክርስቲያን ማኅበራትኝነት በማስወጣት ነው።

በአንዳንድ አብያተ ክርስቲያናት እንደሚካሄደው አንድ ቄስ ብቻውን የእግዚአብሔርን መንግሥት መከፈቻ በሥራ ላይ እንዲያውል መጽሐፍ ቅዱስ አይፈቅድም። አንድን ሰው በቤተ ክርስቲያን ውስጥ ለማስገባት (ለመፍታት) ወይም ከቤተ ክርስቲያን ለማግለል (ለማሰር) ከአንድ በላይ የሆኑ ቄሶችና የሕዝብ ወኪል ሽማግሌዎች በትክክል ሁኔታዎችን በመመርመር የሚወስዱት ርምጃ እንደሆነ ከመጽሐፍ ቅዱስ እናነባለን።

በብሉይ ኪዳን ዘመን የእግዚአብሔርን ሥርዐት የተላለፉ ሁሉ ጥፋታቸው በሕግ ተመርምሮ አጥፊነታቸው ከተረጋገጠ በኋላ የሞት ፍርድ ይወሰንባቸው ነበር። አሁን በዐዲስ ኪዳን ዘመን ግን የብሉይ ኪዳን ቅጣት ከአባልነት በውሳኔ በማስወገድ ተተክቷል። 1ኛ ቆሮንቶስ ምዕራፍ 5ን ከብሉይ ኪዳን ተጓዳኝ ጥቅሶች ጋር በማወዳደር ይህን ማጤን ይቻላል። በቅጥር 13 ላይ “ክፉውን ከመካከላችሁ አውጡት” ሲል፤ ከዘዳግም ስለ ሞት ፍርድ የተጻፈውን በመጥቀስ ነበር። ዘዳግም 17፡7ን፤ 22፡21፡24ን ከምንባቡ ጋር ስንመለከት፤ በሙሴ ሕግ መሠረት አጥፊዎቹ በሞት ፍርድ መወገዳቸውን የሚገልጽ ዐረፍተ ነገር መሆኑን እንገነዘባለን። ሐዋርያው ጳውሎስ በብሉይ ኪዳን ስለ ሞት ፍርድ የሚናገረውን ክፍል ለቤተ ክርስቲያን ቅጣት ሲያውል፤ ቅጣቱ ከማኅበር በማስወገድ ብቻ እንደሆነ አስተምሯል። ይህንንም 1ኛ ቆሮንቶስ 5ን በሙሉ፤ በተለይም ቅጥር 11ን በመመርመር እንረዳለን። ስለዚህ አሁን በዐዲስ

ኪዳን የቤተ ክርስቲያን ሥልጣን ሥጋዊ ሥልጣንን ሲያካትት መንፈሳዊ ብቻ ሆኗል ማለት ነው።

በአንድ አገር የምትኖር ቤተ ክርስቲያን ለአገሩ መንግሥት ተገዢ ሆና ግብር እየከፈለች እንድትኖር ጌታ አዟል፤ ማቴ 22፡21፤ ሮሜ 13፡1-7፤ 1ጴጥ 2፡13-17። ቤተ ክርስቲያን ምእመናን ለመንግሥት ትእዛዝ እንዳይታዘዙ የምታስተምረው፤ መንግሥት ቀጥታ የእግዚአብሔርን ትእዛዝ እንድታፈርስ በሚያዝበት ወቅት ብቻ ነው። ለምሳሌ ዳንኤልና ዓደኞቹ ናቡከደነፆር ለተከለው ምስል ሰገዱ በተባሉ ጊዜ፤ አንሰግድም በማለት ራሳቸውን ለንጉሡ ቁጣ ዳርገዋል፤ ዳን 3፡1-18። በዚህም ዓይነት ምክንያት ብዙ ክርስቲያኖች በአዲስ ኪዳን ሰማዕትነትን ተጐናጽፈዋል፤ ሐ.ሥ. 5፡28-33።

ነገር ግን ይህ ሳይሆን ቤተ ክርስቲያን በፖለቲካ አስተዳደር ውስጥ ጣልቃ ገብታ በመንግሥት ቁጣ ሥር ብትወድቅ፤ በዚህ እግዚአብሔር አይከበርም። ቤተ ክርስቲያን በአንድ መንግሥት ውስጥ ሰላምና ፍትሕ እንዲሰፍን ትጸልያለች፤ 1ጢሞ 2፡1-2። ነገር ግን ለአንድ ፓርቲ በመወገን ወይም አንድ ዐይነት የአስተዳደር ፍልስፍናን በመደገፍ ለመንግሥት መሣሪያ መሆን የለባትም፤ መንግሥትንም መቃወም የለባትም። ከላይ እንደተጠቀሰው መንግሥት በመፅን ለማራመድ ርምጃ ቢወስድ፤ ቤተ ክርስቲያን ከመጸለይና በትሕትና ለመንግሥት አቤቱታን ከማቅረብ በስተቀር፤ በመንግሥት ላይ የማመፅ ወይም በመፅን የመደገፍ ኅላፊነት ወይም መብት የላትም።

2. የቤተ ክርስቲያን ሥልጣን የዐደራ ሥልጣን ነው

የቤተ ክርስቲያን ሥልጣን በመሠረቱ የተሰጠው ለጌታችን ለኢየሱስ ክርስቶስ ነው፤ ኤፌ 1፡22-23። ነገር ግን ጌታችን ለቤተ ክርስቲያን አስተዳዳሪ እንዲሆኑ ለሾማቸው በእርሱ ስም እንዲያሠለጥኑ ሥልጣንን ሰጥቷል። ስለዚህ ሥልጣናቸውን የሚጠቀሙበት የክርስቶስን ቃል በተግባር ለማዋል ወይም እንዲውል ለመምራት እንጂ በመጽሐፍ ቅዱስ በሰፈረው በክርስቶስ ቃል ላይ ተጨማሪ ሕግጋትን ማውጣት ወይም

በተጻፈው ላይ መጨመር ወይም ከተጻፈው ላይ መቀነስ አይችሉም፤ ራእ 22፥18-19። የቤተ ክርስቲያን መሪዎች ሥልጣን የሕግ አውጭነት ሥልጣን ሳይሆን፤ ሕግን የማስከበር ሥልጣን ነው። ስለዚህ የቤተ ክርስቲያን ንጉሥ ጌታ ኢየሱስ ክርስቶስ ያላዘዘውን በምእመናን ጫንቃ ላይ የመጫን መብት የላቸውም። “የኅሊና ጌታ እግዚአብሔር ብቻ ስለሆነ ሃይማኖትንና አምልኮን በሚመለከት ከቃሉ ከሚቃረኑ ከሰዎች ትምህርትና ትእዛዛት ኅሊናችንን ነጻ አድርጎልናል...”። እምነታችን ምዕ 20 አንቀጽ 2። “እምነታችን” የሚሰጣቸው የመጽሐፍ ቅዱስ ማስረጃዎች ሐ.ሥ. 4፥19፤ 5፥29፤ 1ቆሮ 7፥22-23፤ ማቴ 15፥1-6፤ 23፥8-10፤ 15፥9፤ 2ቆሮ 1፥24 ናቸው።

የቤተ ክርስቲያን አስተዳደር በታሪክ

የቤተ ክርስቲያንን አስተዳደር ከታሪክ ስንመለከት ታሪኩን በሁለት አጠቃላይ ደረጃ ልንከፍል ያስፈልጋል፤ እነርሱም የመጽሐፍ ቅዱስ ዘመንና ከመጽሐፍ ቅዱስ ዘመን በኋላ ያሉት ናቸው። እንደገናም የመጽሐፍ ቅዱስን ዘመን በሁለት እንከፍለዋለን፤ እነርሱም የብሉይ ኪዳን ዘመን አስተዳደርና የዐዲስ ኪዳን ዘመን አስተዳደር ናቸው።

የብሉይ ኪዳን ዘመን አስተዳደር

የብሉይ ኪዳን ቤተ ክርስቲያን መሪዎች ነቢያት፣ ካህናትና ነገሥታት ነበሩ። በተጨማሪም የሕዝቡ ወኪሎች የነበሩት “የእሥራኤል ሽማግሌዎች” ነበሩ።

ነቢያት፦ ነቢያት በቀጥታ በሚያስፈልግበት ጊዜ እግዚአብሔር የሚጠራቸው ነበሩ። እነርሱም እነኤልያስ፣ እነ ኤልሳዕ፣ እነ ኢሳይያስ፣ እነ ኤርምያስና እነ ሕዝቅኤል የመሳሰሉት ነበሩ። እነዚህ ነቢያት እግዚአብሔር በሚፈልግበት ወቅት ለተወሰነ አገልግሎት ያስነሣቸው ነበሩ። እግዚአብሔር በቀጥታ ካልመራቸው በስተቀር ሥልጣናቸውን ለሌላ ማስተላለፍ አይችሉም ነበር። እነዚህ ነቢያት ዋና ሥራቸው የሙሴን ቃል ኪዳን ማስከበር ነበር። ለሕዝቡ የእግዚአብሔርን ቃል

ማስተማርና የእግዚአብሔርን ዐዲስ መልእክት ለሕዝቡ ማስተላለፍ ነበር። በዚያን ወቅት መጽሐፍ ቅዱስ ገና በመጻፍና በማደግ ላይ ስለነበርና ገና በሙሉ ተጽፎ ስላልተፈጸመ በእነዚህ ነቢያት አማካይነት እግዚአብሔር የራሱን ቃል በማስተላለፍ ቃሉ በጽሑፍ እንዲውልና በመጽሐፍ ቅዱስ ውስጥ እንዲገባ እግዚአብሔር አገዛዝ ነበር።

በዚህ ላይ አንድ የተሳሳተ ግምትን ልናስወግድ ይገባል። በብዙዎች አእምሮ ውስጥ ነቢይ ሲባል ወደ ፊት ሊፈጸሙ ያሉትን ብቻ የሚናገሩ አድርገው የሚገምቱ አሉ። ነገር ግን የነቢያትን አገልግሎት በጻፏቸው መጻሕፍት ስናነብ የወደፊቱን የተነበዩት ስለ ወቅቱ ሁኔታዎች ከእግዚአብሔር የተሰጣቸውን ትምህርትና ስብከት በሚያቀርቡበት ወቅት እንደነበር እንረዳለን። ለምሳሌ ኢሳይያስ ስለ ክርስቶስ ከድንግል መወለድ የተነበየው በወቅቱ ከነበረው ሁኔታ ጋር በማያያዝ እንደ ነበር፤ ኢሳ. 7፥1-17።

በሌሎች ዘንድ ደግሞ አሁንም ሌላ ዐይነት ስለ ትንቢት የተሳሳተ አስተሳሰብ አለ። ትንቢት ሲባል ነቢዩ ትንቢቱን የሚያስተላልፈው በተመስጦ ሆኖ በተለመደው የስበከት ድምፅ ሳይሆን በተመስጦ፣ አብዛኛውንም ጊዜ በመንቀጥቀጥና ከራስ አእምሮ ውጭ በመሆን የሚመስላቸው አሉ። ይህ ትክክለኛ አስተሳሰብ አይደለም፤ ምክንያቱም የነቢያትን አገልግሎት ስናይ በተመስጦና ከራሳቸው አእምሮ ውጭ ሆነው የተናገሩት ልዩ ራእይን በሚያዩበት ወቅት ብቻ ነበር። ሌላውን የትምህርት አገልግሎታቸውን በአእምሮ ሆነው ያቀርቡ ነበር። ጌታችንም ራሱ ዋናው ነቢይ ሆኖ ሳለ ትምህርቱን ወይም ትንቢቱን ያቀርብ የነበረው፣ እንዲሁ በተራ የትምህርት አሰጣጥ ሁኔታ ውስጥ ሆኖ እንደነበር ወንጌላትን በማንበብ መረዳት ይቻላል። በተጨማሪም በአሁኑ ወቅት ያለው ትንቢት ከእግዚአብሔር ቃል በመንፈስ ቅዱስ ቅባት የሚዘጋጅና የሚቀርብ ስብከት ብቻ እንጂ ዐዲስ መገለጥ እንዳልሆነ ከዚህ በፊት ሰፋ ባለ መንገድ ቀርቧል።

የብሉይ ኪዳን የመጀመሪያው ነቢይ ሙሴ ነበር። በእርሱም አማካይነት የብሉይ ኪዳን ሥርዐት ተመሠረተ። ስለዚህ ከእርሱ በኋላ የተነሡ ሁሉ እርሱን በመከተልና በእርሱ ጥላ ሥር ነበሩ። ነገር ግን ሌላ አንድ እንደ ሙሴ ያለ ነቢይ እንደሚነሣ እግዚአብሔር ለሙሴ ነግሮት ነበር፤ ፍጻሜውም በጌታችን በኢየሱስ ክርስቶስ እንደሆነ መጽሐፍ ቅዱስ በዐዲስ ኪዳን ይመሰክራል፤ ዘፋ 18፥15፤ ሐ.ሥ. 3፥22፤ 7፥37።

ነገሥታት፡- እግዚአብሔር እሥራኤልን ከምድር ሕዝብ ሁሉ ለይቶ የራሱ ወገኖች እንዲሆኑ መረጣቸው። የራሱም ሕዝብ ስለሆኑ ንጉሣቸው በመሆን ርስትንና የሚተዳደሩበትን ሕገ መንግሥት ሰጣቸው። በሕገ መንግሥታቸውም ላይ ራሱ ጌታ ንጉሣቸው ስለሆነ በመጀመሪያ ንጉሥ እንዲኖራቸው አላደረገም። ነገር ግን በራሳቸው ፍላጎት ንጉሥ እንዲሰጣቸው ከጠየቁት ንጉሥ እንደሚሰጣቸውና የንጉሥም ሕግ ምን መሆን እንዳለበት አስቀድሞ በሙሴ ተናግሯል፤ 14፥14-17። ከዚያም እሥራኤላውያን በሳሙኤል ዘመን እንደ ሌሎቹ አሕዛብ እነርሱም ንጉሥ መፈለጋቸውን ለሳሙኤል በነገሩት ጊዜ ሳሙኤል ዐዘኖ እንቢ አላቸው። ነገር ግን እግዚአብሔር ለሳሙኤል እንዲፈቅድላቸውና ንጉሥ እንዲያነግሥላቸው ለሳሙኤል በነገረው ጊዜ የንጉሥን ሕግ ከዘዳግም አስገንዝቦ ሳኦልን አነገሠላቸው፤ በኋላም ዳዊት ነገሠ። እግዚአብሔርም ከዳዊት ጋር የዘላለም ቃል ኪዳን መሥርቶ መሲሔ ከዳዊት እንደሚወለድ ነቢያት ደጋግመው ተነበዩ። ዘመኑም ሲደርስ እግዚአብሔር እንደ ሰጠው የተስፋ ቃል መሠረት ጌታችን ኢየሱስ ክርስቶስ ከዳዊት ዘር ተወልዶ ለእግዚአብሔር ሕዝብ የማይሻር ንጉሥ ሆኗል። ስለዚህ በአሁኑ ዘመን በቤተ ክርስቲያን ላይ ንጉሥ ሆኖ የሚሠለጥን ከጌታችን ከኢየሱስ ክርስቶስ በስተቀር ሌላ የለም። እንደ ንጉሥም ሆኖ ከቃሉ ላይሆን በራሱ ዐዋጅ ቤተ ክርስቲያንን ሊያስተዳድር ማንም መኖር የለበትም። እንኳን አንድ ሰው ቀርቶ የአብያተ ክርስቲያናት ጉባኤም እንኳ በሆነ ንጉሡ ክርስቶስ በቃሉ

ያልሰጠውን በቤተ ክርስቲያን ላይ እንደ ሕግ አድርጎ ሊቁን አይገባውም።

ካህናት፡- ካህናት ደግሞ ከነገደ ሌዊ የተመረጡ ነበሩ። ከዚህ በፊት እንደተጠቀሰው፡ ካህናትና ቄሶች የተለያዩ መሆናቸውን መገንዘብ ያስፈልጋል። ካህናት የተባሉት ከነገደ ሌዊ ብቻ የሚነሡና መሥዋዕትንና መባን ለማቅረብ የተሾሙ የብሉይ ኪዳን አገልጋዮች ነበሩ። በዐዲስ ኪዳን ግን የደም መሥዋዕት ማቅረብ ስላቆመ ከነገደ ሌዊ የሚነሡ ካህናትም አቁመዋል።

በዐዲስ ኪዳን ዘመን ሊቀ ካህናታችን ጌታችን ኢየሱስ ክርስቶስ ነው። እርሱም ራሱን በመስቀል ላይ መሥዋዕት አድርጎ ኅጢአታችንን ስላስተሰረየልን፤ ዳግመኛ የኅጢአት ማስተሰረያ መሥዋዕት ማቅረብ አይገባም። ስለዚህ አሁን የቤተ ክርስቲያን አገልጋዮች እንደ ብሉይ ኪዳን ዘመን መሥዋዕት አቅራቢ አሮናውያንና ሌዊውያን ሳይሆኑ ለቃሉ አገልግሎት ብቻ የተጠሩ ቄሶች ናቸው።

እነዚህ ሦስት ሹመቶች ማለትም ነቢይነት፣ ካህንነትና ንጉሥነት የክርስቶስን ሦስት ሹመቶች ያመለክቱ ስለነበር ብሉይ ኪዳን በክርስቶስ መምጣት ሲሻር አብረው ተሸረዋል። አሁን በዐዲስ ኪዳን ዘመን በእግዚአብሔር መንግሥት ውስጥ ከክርስቶስ በቀር ሌላ ነቢይ፣ ወይም ካህን፣ ወይም ንጉሥ የለንም።

ቤተ ክርስቲያን በብሉይ ኪዳን የንጉሥነትን ሹመት ልታካትት ያስፈለገበት ምክንያት እሥራኤል የፖለቲካ መንግሥትም ስለነበረች ነው።

የምክራብ አስተዳደር

የምክራብ አስተዳደር ደግሞ እንደሚከተለው በዐጭሩ ሊዘረዘር ይችላል። ብዙዎች ሊቃውንት እንደሚሉት በአይሁዶች ዘንድ የምክራብ አገልግሎት የተጀመረው በባቢሎን ቅኝ ግዛት ጊዜ ነበር። የሕጉን ቃል የሚሰሙበትና የመሥዋዕት አገልግሎት የሚካሄድበት ቤተ መቅደስ ስለተቃጠለና ከአገራቸውም ርቀው በባቢሎን አገር ስለነበሩ በየሰንበቱ እየተሰበሰቡ የሕጉን ቃል

መስማት አስፈላጊ ሆኖ ታያቸው። ስለዚህ በየሰንበቱ በምክራብ ይሰበሰቡና ቃሉን ይሰሙ ነበር፤ ጌሎችንም ያካሂዱ ነበር።

ምክራቦቻቸው ይተዳደሩ የነበሩት በሽማግሌዎች ነበር። በሽማግሌዎች መተዳደር ገና በሙሴ ዘመን እንደተጀመረ ቀደም ሲል ከብሉይ ኪዳን ተሙልክተናል፤ በምክራብም አስተዳደር እንዲሁ ቀጥሎ ነበር።

በወንጌልና በሐዋርያት ሥራ በብዙ ስፍራ ስለ ምክራብ እናነባለን። ጌታችን በየሰንበቱ በምክራብ እየሄደ ሕጉን ማዳመጥና ሕጉንም አንብቦ ማስተማር ልማዱ ነበር። እንዲሁም በሐዋርያት ሥራ ሐዋርያት በብዙ ስፍራ ሲጓዙ በየምክራቡ እየገቡ ከብሉይ ኪዳን እያወጡ ኢየሱስ መሲሐ እንደሆነ ያስተምሩ ነበር።

ይህ በየሰንበቱ እየተሰበሰቡ የሕጉን ቃል መስማት ለቤተ ክርስቲያን መስፋፋት ሞዴል እንደሆነ ብዙ ሊቃውንት ይገምታሉ። የአጥቢያ አብያተ ክርስቲያናት ምንም እንኳን የምክራብን ሥርዐት እንዳለ ባይወስዱም፤ አንዳንድ ነገሮችን ከምክራብ እንደወሰዱ መገንዘብ ይቻላል። በየሳምንቱ ተሰብስቦ ቃሉን መስማት፤ ማገበሩ በሽማግሌዎች መተዳደሩ፤ ሕዝቡ ባሉባቸው ስፍራዎች ሁሉ ምክራቦች መገኘታቸው አብያተ ክርስቲያናትም እንዲገኙ ሊያበረታታ ችሏል የሚል ግምት አለ። ሆኖም ምክራብ ባይኖርም የጌታ ተከታዮች በየሳምንቱ እየተሰበሰቡ ቃሉን መስማት ራሱ ጌታ እንዳስጀመራቸው መገንዘብ ያስፈልጋል። እንዲያውም የጌታ ተከታዮች መሰብሰብ የጀመሩት እንደ ምክራብ ስብሰባ በሰባተኛው ቀን ሳይሆን፤ ከሳምንቱ በመጀመሪያው ቀን ነበር። ይህንንም ያስጀመራቸው ራሱ ጌታ ነበር። በዚህም የክርስቲያን ሰንበት ቅዳሜ (ሰባተኛው ቀን) መሆኑ ቀርቶ እሑድ (የሳምንቱ የመጀመሪያው ቀን) ሆነ።

ልዩ ልዩ የመተዳደሪያ መዋቅሮች

ክርስቶስ የቤተ ክርስቲያን አስተዳዳሪ እንደሆነ ግልጽ ነው። ነገር ግን ግልጽ ሆኖ ያልተገኘው ክርስቶስ ቤተ ክርስቲያንን የሚያስተዳድረው በየትኛው የአስተዳደር ደንብ እንደሆነ

መለየትና በሥራ ላይ ማዋል ነው። በርግጥ አስተዳደር እንዳለ በ1ኛ ቆሮንቶስ 12+28 ላይ ከዘረዘራቸው ስጦታዎች አንዱ “አገዛዝንም” የሚለው ስለሆነ፤ በቤተ ክርስቲያን ውስጥ አስተዳደር እንዳለ ይጠቀማል። ስለዚህ አስተዳደር ካለ ያ አስተዳደር ምን እንደሆነ ከመጽሐፍ ቅዱስ ማግኘት ይኖርብናል።

ከዚህ በፊት በዝርዝር እንደተመለከትነው በዐዲስ ኪዳን ዘመን ጌታችን ኢየሱስ ክርስቶስ ማገበሩን ለማስተዳደር የሾማቸው ባለ ሥልጣናት በመጀመሪያ ሐዋርያት፤ ከዚያም ነቢያት፤ ቀጥሎም ወንጌላውያን ከዚያም ቄሶች (እረኞችና አስተማሪዎች) ናቸው። ሐዋርያትና ነቢያት እንዲሁም ወንጌላውያን የተባሉት ሹሞች መሥራች ስጦታዎች መሆናቸውን በዝርዝር ተወያይተንባቸውል። ስለዚህ ዘላቂ ሆነው አሁን በቤተ ክርስቲያን ውስጥ ያሉት ስጦታዎች ቄሶችና በአገዛዝ የሚያገለግሉ የሕዝብ ወኪል ሽማግሌዎች ናቸው ማለት ነው።

የዚህ ዐይነቱ የቤተ ክርስቲያን አስተዳደር ፕረሰቢቴሪያዊ³⁴ አስተዳደር ይባላል። በመጀመሪያ በዝርዝር ከመጽሐፍ ቅዱስ የቀረበው በጆን ካልቪን አስተምህሮ አማካይነት ለመሆኑ የቤተ ክርስቲያን ታሪክ ያስተምራል። በብዙዎች የፕሮቴስታንት አብያተ ክርስቲያናት ዘንድ ይህ አስተዳደር ከሁሉም ዐይነት የቤተ ክርስቲያን አስተዳደር ይልቅ በሙላት መጽሐፍ ቅዱሳዊ ነው ተብሎ ተቀባይነት አለው። ነገር ግን በምድር ላይ በክርስቶስ ቤተ ክርስቲያን ውስጥ ሌሎችም የአስተዳደር ዐይነቶች እንዳሉ መገንዘብ ያስፈልጋል።

ፕረሰቢቴሪያዊውን የአስተዳደር ደንብ ከመመልከታችን በፊት፤ ሌሎችን አስተዳደሮች እንመልከት።

ጳጳሳዊ አስተዳደር

³⁴ ቃሉ “ፕረሰቡተሮስ” ከሚለው የግሪክ ቃል የተወሰደ ነው። በዐዲስ ኪዳን “ሽማግሌ” ተብሎ ሲተረጎም፤ በሥልጣንና በአገልግሎት “ኢሲስ ቆጶስ” ከተባለው ጋር አንድ ዐይነት እንደሆነ ከዚህ በፊት አስረድተናል።

ይህ ዐይነቱ አስተዳደር በሮማ ካቶሊክ፣ በኦርቶዶክሳውያንና በእንግሊካውያን አብያቱ ክርስቲያናት ዘንድ በሥራ ላይ ሲውል እንመለከታለን። የሮማ ካቶሊኮች በሮም ያሉት ጳጳስ በምድር ላይ የክርስቶስ ወኪል ስለሆኑ፣ ሌሎች ጳጳሳት በሙሉ ለሮም ጳጳስ መታዘዝ አለባቸው ይላሉ። ይህንንም የሚሉት፣ ሐዋርያው ጴጥሮስ ከክርስቶስ የእግዚአብሔርን መንግሥት መክፈቻ በግሉ ተቀብሎ፣ በሮም ያገለግል ስለነበረና ከዚያም ያሮምን ጳጳስ በእርሱ ምትክ ለዘላለም ስለሾመው ነው ብለው ያምናሉ። ነገር ግን ለዚህ እምነታቸው የመጽሐፍ ቅዱስ ማሰራጀት የላቸውም። ከላይ እንደተዘረዘረው ክርስቶስ የመንግሥተ ሰማይን መክፈቻ የሰጠው ለጴጥሮስ ብቻ ሳይሆን፣ በጠቅላላ ለሐዋርያት ነው። በሐዋርያት መካከል የሥልጣን መበላለጥ እንደሌለ ሁሉ፣ በቤተ ክርስቲያንም ቁሶች መካከል የሥልጣን መበላለጥ የለም ብለን እናምናለን። ይህ አቋማችን የሮማ ካቶሊክን አቋም ብቻ ሳይሆን የኦርቶዶክሳውያንንና የእንግሊካውያንንም አቋም ይቃወማል። ምክንያቱም ሦስቱም ጳጳሳውያን ናቸው፣ ሦስቱም ከቅስና በላይ የጽጵስና ሹመቶችን ይቀበላሉ። መጽሐፍ ቅዱስ ከሐዋርያት በታች የሚጠቅሳቸው ሹመቶች ነቢያት፣ ወንጌላውያን፣ እረኞችና አስተማሪዎች ናቸው። ስለ እነዚህም አስቀድመን በሰፊው ተወያይተናል። በአሁኑ ዘመን በቋሚነት የሚያገለግሉት ሹመቶች ቁሶች፣ የሕዝብ ወኪል ሽማግሌዎችና ዲያቆናት እንደሆኑ ከመጽሐፍ ቅዱስ ማሰራጀዎችን አቅርበናል።

የጳጳሳውያን የቤተ ክርስቲያን አስተዳደር ደንብ ትክክል አይደለም ብለን የምናነሳው መሠረታዊ ተቃውሞ ከቁሶች በላይ ሌላ ሹመት የለም የሚል ነው። በተጨማሪም የቤተ ክርስቲያንን አስተዳደር በተመለከተ፣ መጽሐፍ ቅዱስ አስተዳዳሪዎችን የሚጠቅሰው በነጠላ ሳይሆን ሁልጊዜም በብዙ ቍጥር ነው። ለምሳሌ በሐዋርያት ሥራ 14 ላይ ጳውሎስና በርናባስ የመጀመሪያ የወንጌል ተልእኳቸውን ፈጽመው ሲመለሱ፣ በተከሏቸው አብያተ ክርስቲያናት ሽማግሌዎችን እንደሾሙ ይናገራል። እንደዚሁም በሐዋርያት ሥራ 20 ላይ ሐዋርያው የኤፌሶንን ቤተ ክርስቲያን ሽማግሌዎች አስጠራ ይላል።

ለጢሞቴዎስና ለቲቶ በየቤተ ክርስቲያኑ ሽማግሌዎች እንዲሾሙ ትእዛዝ ሰጣቸው። ከዚህ በፊት እንዳሰረዳነው በእነዚህ ክፍሎች ውስጥ ሽማግሌ የሚላቸው የቃሉ አስተማሪ ቁሶች ነበሩ። ከእነዚህም ሌላ የበላይ የነበሩ ሐዋርያት ብቻ ናቸው። ስለዚህ ሐዋርያት ካለፉ በኋላ የበላይ ሹሞች ቁሶች ብቻ ነበሩ። ሥልጣናቸውንም በሥራ ላይ ያውሉ የነበሩት በነጠላ ውሳኔዎችን በማስተላለፍ ሳይሆን፣ ከሌሎች እኩዮች ቁሶች ባልደረቦቻቸው ጋር በመሆን ነበር። ይህ እንደነበር ከሐዋርያት በኋላ የነበሩት የአብያተ ክርስቲያናት አባቶች በታሪካቸው ይመሰክራሉ። የቁሶች የበላይ የሆኑት እንደ ጳጳስና እንደ ሊቃነ ጳጳሳት ያሉት ሹመቶች የመጡት በኋላ ነበር።

ገለልተኛ የቤተ ክርስቲያን አስተዳደር

ይህ አስተዳደር ሁለት መለያ ባሕርዮች አሉት፤ እነርሱም፦ አንደኛ፣ እያንዳንዱ አጥቢያ ቤተ ክርስቲያን በአስተዳደር ከሌሎች አጥቢያ አብያተ ክርስቲያናት ፈጽማ ገለልተኛ ናት። ዐልፎ ዐልፎ በአንድ አካባቢ የሚገኙ አብያተ ክርስቲያናት በጋራ ጉዳዮች ላይ ለመወያየት ሊሰበሰቡ ይችላሉ፤ ነገር ግን የሚወስኗቸው ውሳኔዎች በአጥቢያ አብያተ ክርስቲያናቱ ላይ ምንም ዓይነት ሥልጣን የላቸውም ይላሉ። ሁለተኛ፣ የማስተዳደር ሥልጣን በጠቅላላ ያለው በአባላቱ ዘንድ እንጂ ፈጽሞ በመሪዎቹ ዘንድ አይደለም። የቤተ ክርስቲያኒቱ መሪዎች የማኅበሩ ወኪሎች ብቻ ናቸው ይላሉ።

መጽሐፍ ቅዱስን ስንመረምር ግን ከእነዚህ ከሁለቱ አስተሳሰቦች ውስጥ አንዱም የመጽሐፍ ቅዱስ ድጋፍ እንደሌለው እንረዳለን። በመጀመሪያ ደረጃ በመጽሐፍ ቅዱስ የክርስቶስ ቤተ ክርስቲያን አንድ ስትሆን፣ ነገር ግን በተለያዩ አጥቢያ አብያተ ክርስቲያናት ትገኛለች። እነዚህ ብዙዎቹ አጥቢያ አብያተ ክርስቲያናት የአንዲቷ የክርስቶስ ቤተ ክርስቲያን መገለጫዎች ስለሆኑ፣ ያን አንድነት በአስተዳደራቸው አለማንጸባረቅ ለመጽሐፍ ቅዱስ ባዕድ ነው። እንዲሁም

መሪዎች በክርስቶስ የሚጠሩና በክርስቶስ የሚሾሙ ስለሆኑ፤ ሥልጣናቸው የሚመነጩው ከማኅበረተኞቹ ሳይሆን፤ ከጠራቸውና ከሾማቸው ከራሱ ከጌታ ኢየሱስ ክርስቶስ ነው።

ፕረስቢቴሪያዊ የቤተ ክርስቲያን አስተዳደር

ፕረስብተር የሚለው ቃል ከግሪክ በቀጥታ የተወሰደ ነው። በ1ጠ.ሞ 3 እና በቲቶ 1 ላይ ኤጲስ ቆጶስ የሚለውና ሽማግሌ የሚለው ሹመት አንድ እንደሆኑና እነዚህ ቃላት ለዚያው ለአንዱ ሹመት እንደዋሉ ከዚህ በፊት ተዋያይተንበታል። ዶክተር በርከኾፍ በሲስተማቲክ ቲዎሎጂ መጽሐፋቸው ስለ ፕረስቢቴሪያዊ የቤተ ክርስቲያን አስተዳደር የሚከተሉትን ዋና ዋና ነጥቦች ጽፈዋል፤

1. የቤተ ክርስቲያን ራስና ንጉሥ ጌታችን ኢየሱስ ክርስቶስ ብቻ ነው። በምድርም፤ በሰማይም ሌላ የቤተ ክርስቲያን ራስ የለም። የሮም ካቶሊክ ቤተ ክርስቲያን የሮም ጳጳስ በምድር የቤተ ክርስቲያን ራስ ነው ስትል የክርስቶስን የቤተ ክርስቲያን ራስነት ትቀናቀናለች። የክርስቶስ ራስነት የቤተ ክርስቲያን ብቻ ሳይሆን፤ በጠቅላላ በእግዚአብሔር ፍጥረት ላይ ነው፤ ኤፌ 1፥20-23። በእግዚአብሔር ፍጥረት ላይ ራስነቱን የሚያራምደው በዙፋኑና በመናገሻው ቤተ ክርስቲያን ውስጥ ነው። ስለዚህም ቤተ ክርስቲያን የክርስቶስ አካል ትባላለች። ቤተ ክርስቲያን የክርስቶስ ሙላት ናት።

2. በዐዲስ ኪዳን ላይ የተዘረዘሩት የቤተ ክርስቲያን ስጦታ ሹመቶች፤ ሐዋርያት፤ ነቢያት፤ ወንጌላውያን፤ እረኞችና አስተማሪዎች ከተባሉት ውስጥ በአሁኑ ጊዜ በቋሚነት እየሠሩ ያሉት እረኞችና አስተማሪዎች የሚባሉት ናቸው። እነዚህም ሁለት የተለያዩ ሹመቶች ሳይሆኑ፤ የዚያው የአንዱ ኤጲስ ቆጶስ ወይም ሽማግሌ ለተባለው ሹመት መጠሪያ ናቸው። ከዐዲስ መገለጥ በስተቀር በመንፈስ ቅዱስ ንይል የእግዚአብሔርን ቃል በስብከት ማቅረብ የኤጲስ ቆጶስ (የቄስ) ሥራ ሆኖ በቤተ ክርስቲያን ውስጥ በቋሚነት ቀጥሏል። ስለዚህ አሁን በቋሚነት

ያለው የቤተ ክርስቲያን ሹመት የቅስና ወይም የኤጲስ ቆጶስነት ሹመት ነው። ይህም ሹመት በዐዲስ ኪዳን የተለያዩ ሰሞች ተሰጥተውታል፤ እነርሱም ሽማግሌ፤ እረኛና መጋቢ የተባሉት ናቸው።

3. አንዲቷ የክርስቶስ ቤተ ክርስቲያን በበዙኑን አጥቢያ አብያተ ክርስቲያናት ትገለጣለች። አንድነቷም በእነዚህ አጥቢያ አብያተ ክርስቲያናት ኅብረት መገለጥ አለበት። ስለዚህ በሲኖዶስና በጠቅላይ ጉባኤ ልትቋቋም ይገባታል። የሲኖዶስና የጠቅላይ ሽንጎ አስተዳደር ከየአጥቢያ አብያተ ክርስቲያናት በሚወከሉ የቤተ ክርስቲያን ሹሞች የሚመሠረት ስለሆነ፤ ዋናው የቤተ ክርስቲያን አስተዳደር የሚገኘው በአጥቢያ ቤተ ክርስቲያን ውስጥ ነው። የተለመደው ፕረስቢቴሪያዊ የአጥቢያ ቤተ ክርስቲያንም አስተዳደር የተመሠረተው በቄሶችና በሕዝብ ወኪል ሽማግሌዎች ነው።

4. ክርስቶስ የአስተዳደር ሥልጣኑን የሰጠው ለሹሞች ብቻ አይደለም፤ እንዲሁም ደግሞ ለአባሎቹም ብቻ አይደለም። የክርስቶስ ሥልጣን የተሰጠው ለአባሎቹ ብቻ ነው የሚሉ የቤተ ክርስቲያን ሹሞችን እንደ ሕዝቡ ወኪሎች እንጂ በክርስቶስ ተጠርተው በክርስቶስ ሥልጣን የተሰጣቸው አድርገው አያዩአቸውም። የዚህ ዐይነቱ የቤተ ክርስቲያን አስተዳደር የሚገኘው አብዛኛውን ጊዜ በመጥምቃውያንና በገለልተኞች አብያተ ክርስቲያናት ዘንድ ነው። የክርስቶስ ሥልጣን የተሰጠው ለሁለቱም ሲሆን፤ በቤተ ክርስቲያን ውስጥ ያለው የክርስቶስ ሥልጣን በሥራ ላይ የሚውለው፤ እርሱ ራሱ በሚጠራቸውና በሚሾማቸው የቤተ ክርስቲያን ሹሞች አማካይነት ነው። ስለዚህ የቤተ ክርስቲያን መሪዎች ምንም እንኳ በምእመናኑ ቢመረጡም፤ የሚሾሟቸው አባሎቹ ሳይሆኑ፤ በቤተ ክርስቲያን ውስጥ ያሉት የክርስቶስ ወኪሎች መሪዎቹ ናቸው። ሥልጣኑ በመሠረቱ የክርስቶስ ነው፤ የክርስቶስ ሙላት የሚገኘው በመሪዎቹ ብቻ ሳይሆን በጠቅላላ ቤተ ክርስቲያን ላይ ስለሆነ፤ ሥልጣኑም እንዲሁ በመላው ቤተ ክርስቲያን ውስጥ ነው ማለት ነው።

5. የቤተ ክርስቲያን አስተዳደር ምን ጊዜም ቢሆን በአንድ ሰው ላይ አላረፈም። የቤተ ክርስቲያንን ሥልጣን በአንድ ሹም ላይ መቁለል የጳጳሳውያን ሥርዐት ነው። በፕረሰቢቴሪያዊ የአስተዳደር ደንብ ቤተ ክርስቲያን መተዳደር ያለባት በብዙኝነት እንጂ በአንድ ሰው አይደለም። በፕረሰቢቴሪያዊ የቤተ ክርስቲያን አስተዳደር ደንብ የሦስቱ ሹመቶች ሥራዎች በሚከተሉት መንገዶች ተዘርዝረዋል። ምንም እንኳን ለጥቃቅኖቹ ነጥቦች የመጽሐፍ ቅዱስ ማስረጃ ባይሰጥም፤ መሠረታዊው ፕረሰቢቴሪያዊ አስተዳደር መጽሐፍ ቅዱሳዊ እንደሆነ በቂ ማስረጃ አቅርቦናል።

6. የቤተ ክርስቲያን ሹመት የአገልግሎት ሥልጣን ነው³⁵

ቁሶች

ከዚህ በፊት ስለ ስጦታዎች ስንወያይ ስለ ቅስናና ስለ ሽምግልና አገልግሎቶች ተወያይተናል። ከዚህ በታች የምንመለከታቸው ቁሶችና ሽማግሌዎች ሊፈጽሟቸው የተሰጧቸውን አገልግሎቶች ነው።

የሚከተሉት አገልግሎቶች በተለይም በቁሶች ወይም በቃሉ አገልጋዮች እንዲፈጸሙ ክርስቶስ ደንግጋል።

ሀ) በጉባኤ የሚደረግ ጸሎትና ምስጋና 1 ጢሞ 3፡14-15፤ 2፡1-3፤ 1 ቆሮ 4፡4-17፤ ሐ.ሥ. 6፡4፤ ማቴ 18፡19-20።

ለ) በጉባኤ የሚሰማው የእግዚአብሔር ቃል ንባብ። ሐ.ሥ. 6፡4፤ ዘጳ 31፡11-13፤ ኤር 36፡6፤ ቆላ 3፡16፤ ሐ.ሥ. 13፡15፤ 27፤ 15፡21፤ 2 ቆሮ 3፡14።

ሐ) በየሰንበቱ የሚቀርበው የቃሉ ስብከት

ቅስና በቤተ ክርስቲያን ውስጥ ዋናውና ከፍተኛው ሹመት ነው፤ ምክንያቱም ጌታ ለቤተ ክርስቲያን ቃሉን የሚያስተላልፈው በቁሶች የወንጌል ስብከት አማካይነት ስለሆነ ነው። ምንም እንኳን የሕዝብ ወኪል የሆኑ ሽማግሌዎች ዐልፎ ዐልፎ በስብከት ሊሰማሩ ቢችሉም፤ በቋሚነት የቃሉ አገልግሎት የተሰጠው ለቁሶች ነው። ስለዚህ ክርስቶስ የደነገገው ከሁሉም የሚበልጠው ለቁሶች ነው። በየሰንበቱ የሚቀርበው የቃሉ ስብከት ነው፤ ማር 16፡15፤ ማቴ 28፡19-20፤ 10፡7፤ ማር 3፡14፤ 2 ጢሞ 4፡1-2፤ 1 ቆሮ 9፡16-17፤ 1 ቆሮ 1፡17፤ ሐ.ሥ. 20፡28፤ 1 ጴጥ 5፡1-4፤ 2 ጢሞ 4፡2። እንዲሁም ሰባኪዎቹ ምን ዐይነት ሰዎች መሆን እንዳለባቸው ደንግጋል፤ 1 ጢሞ 3፡2-8፤ ቲቶ 1፡5-9። ያልተጠሩና በሥርዐቱ ሹመቱን ያልተቀበሉ ይህንን አገልግሎት በቋሚነት ሊረከቡ አልተፈቀደላቸውም፤ ሮሜ 10፡15።

ሽማግሌዎች

ምንም እንኳን በቤተ ክርስቲያን ውስጥ ዋናውና ከፍተኛው ሹመት ቅስና ቢሆንም፤ በአስተዳደር ላይ የሕዝብ ወኪል ሽማግሌዎች ከቁሶች ያነሰ ሥልጣን የላቸውም። ሆኖም አንዲት ቤተ ክርስቲያን ሽማግሌዎች ለጊዜው ባይኖሯት፤ ነገር ግን ያሏት ቁሶች ብቻ ቢሆኑ፤ ቁሶች ብቻቸውን ቤተ ክርስቲያንን ሊያስተዳድሩ ይችላሉ። ነገር ግን ቁሶች ከሌሉ ሽማግሌዎች ብቻቸውን ቤተ ክርስቲያንን ሊያስተዳድሩ አይገባም። ምክንያቱም ቅስና ቃሉን አቅራቢ ሥልጣን ስለሆነና ክርስቶስም ቤተ ክርስቲያንን የሚያስተዳድራት በቃሉ አማካይነት ስለሆነ፤ የሕዝብ ወኪሎች ሽማግሌዎች ከሌሉ ቁሶች ለጊዜው ቤተ ክርስቲያንን ማስተዳደራቸው አግባብነት አለው።

ሽማግሌዎችና ቁሶች በስብሰባቸው ላይ የሚያስተላልፏቸው ውሳኔዎች በጌታ ቃል መሠረት ሊሆኑ ይገባል። ስለዚህ ቤተ ክርስቲያንን የማስተዳደር ሥልጣን የያዘው የቤተ ክርስቲያን ራስ የሆነው ንጉሣችን ጌታችንና አዳኛችን ኢየሱስ ክርስቶስ ነው ማለት ነው። ሹሞች በቤተ ክርስቲያን ውስጥ ተግባር ላይ የሚያውሏቸው ውሳኔዎች የክርስቶስን ቃል የሚቃወሙ ከሆኑ፤

³⁵ የሚከተሉት ነጥቦች የተውጣጡት ከ Divine Right of Church Government, Naphtali Press, Dallas, TX 1995. First asserted by the ministers of Sion ላይ ነው። College, London, December 1646.

በዚያ ነገር ወይም በዚያ ውሳኔ የጌታ ንጉሥነት ተሸሯል ማለት ይቻላል። ስለዚህ የቤተ ክርስቲያን ሹሞች በቤተ ክርስቲያን ውስጥ በሚያከናውኗቸው ተግባራት ሁሉ የጌታን ቃል በጥብቅ ሊከተሉ ይገባል። ጌታ በመጽሐፍ ቅዱስ ያልደነገጋቸውን የሰዎች ሥርዐቶች ለዐዋጅ በመደንገግ የምእመናንን ጎሊና ማሰር ፈጽሞ ክልክል ነው።

ቄሶችና ሽማግሌዎች አብረው ሊፈጽሟቸው የሚገቡ ተግባራት፦

ሀ) ቄሶችንና ሽማግሌዎችን እጅ በመጫን ይሾማሉ፤ 1 ጢሞ 4፥14፤ ሐ.ሥ. 13፥2-3፤ ቲቶ 1፥5፤ 1 ጢሞ 5፥22፤ ሐ.ሥ. 14፥21-23።

ለ) ትምህርቶች ከእግዚአብሔር እንደሆኑ ይመረምራሉ፤ ሐ.ሥ. 15፥24-28፤ 16፥4።

ሐ) ሁኔታዎች ፍትሕን በተከተለ መንገድ ውሳኔ ከተደረገባቸው በኋላ፤ ተግሣጽን በጉባኤ ይሰጣሉ፤ ማቴ 18፥15-17፤ ዮሐ 20፥23፤ 1 ተሰ 5፥14፤ 1 ጢሞ 1፥20፤ 5፥20፤ ቲቶ 1፥13፤ 2 ቆሮ 2፥6።

መ) ከዚህ በላይ በተጠቀሰው መሠረት ተግሣጹ አጥፊውን ወደ ንስሐ ካልመራ፤ አጥፊውን በመንፈሳዊ መንገድ ያስራሉ፤ ንስሐ የገቡትንም እንዲሁ ይፈታሉ፤ ማቴ 18፥17-18፤ 16፥19፤ ዮሐ 20፥21-23፤ 1 ተሰ 5፥14፤ 1 ጢሞ 5፥14፤ 20፤ 1 ቆሮ 5፥2-11።

ሠ) ድኾችን ይንከባከባሉ፤ ሐ.ሥ. 4፥34-35፤ 6፥1-7፤ 1 ቆሮ 12፥28 (ርዳታ)፤ ሮሜ 12፥8፤ 1 ጢሞ 5፥3-17። ይህ ሥራ ሲበዛባቸው፤ ከሌሎች ሥራዎቻቸው እንዳይተጓጉሉ ዲያቆናትን በመሾም ይህን ሥራ ለዲያቆናት ያስተላልፋሉ፤ ሐ.ሥ. 6፥1-6።

ክርስቶስ በቤተ ክርስቲያን ውስጥ በዘላቂነት የተከላቸው የአገልግሎት ሹመቶች በዚህ መንገድ በሥራ ላይ ይውላሉ። ሐሳቡንም ለማጠቃለል ያህል፦ ቄሶች በቃሉና ምሥጢራትን በመስጠት ብቻ መትጋት ሳይሆን፤ በአስተዳደርም የሕዝቡ

ወኪሎች ከሆኑት ከሽማግሌዎች ጋር በመተባበር ቤተ ክርስቲያንን ያስተዳድራሉ። ቄሶችና ሽማግሌዎች በምሕረት አገልግሎት ባክነው ከዋና ሥራቸው እንዳይተጓጉሉ፤ ዲያቆናት ያግዛሉ፤ ሐ.ሥ. 6፥1-7። ዲያቆናት የሚሾሙት ቄሶችንና ሽማግሌዎችን ለማገዝ ስለሆነ፤ በሥልጣን ከቄሶችና ከሽማግሌዎች በታች ናቸው። ዲያቆናት በራሳቸው የመሰብሰብና የምሕረት አገልግሎትን በተመለከተ የመወሰን መብት አላቸው። ነገር ግን በየጊዜው ተሰብስበው የሚወያዩባቸውን ጉዳዮች በቃለ ጉባኤ አስፍረው ቃለ ጉባኤያቸውን ለሽማግሌዎች ስብሰባ ማቅረብ አለባቸው። ሽማግሌዎችም በስብሰባቸው ላይ ከሚወያዩባቸው ጉዳዮች አንዱ የዲያቆናትን ቃለ ጉባኤ መመልከትና ማጽደቅ ወይም ማረም ሊሆን ይገባል።

“እንግዲህ በእኛ ውስጥ እንደሚሠራው እንደ ኀይሉ መጠን፤ ከምንለምነው ወይም ከምናስበው ሁሉ በላይ እጅግ አብልጦ ማድረግ ለሚቻለው፤ በቤተ ክርስቲያን እንዲሁም በክርስቶስ ኢየሱስ፤ በዘመናት ሁሉ ከዘላለም እስከ ዘላለም ለእርሱ ክብር ይሁን፤ አሜን።” (ኤፌሶን 1፥20-21)!

ቤተክርስቲያን በእግዚአብሔር ዘላለማዊ ዕቅድ ውስጥ ያላትን ትልቅ ስፍራ በዋነኛነት የምንረዳው ስለ እርሷ ሲባል የክርስቶስ ሕይወት እንደተከፈለ ስናይ ነው። ኤፌ. 5:25 በዚህም ምክንያት የሰይጣን ውጊያ ዘወትር በተለያዩ ስልት ይነሣታል። ከእነዚህ የሰይጣን የውጊያ ስልቶች መካከል አንዱ ቤተክርስቲያን ማንነቷንና ተልእኮዋን እንድትዘነጋ ልዩ ልዩ የስሕተት አሳቦችን መዝራት ነው። እናም ዛሬ ብዙ አብያተ ክርስቲያናት በምድር ላይ ቢበዙም በእርግጥ ጌታ የመሠረታት ቤተክርስቲያን የቷ ናት? የሚለው ጥያቄ አሁንም የብዙዎችን እእምሮ እያስጨነቀ ይገኛል። ቁስ ኃይሉ መኩንን ከዚህ ቀደም የተለያዩ ወቅታዊና ጥያቄ መላሽ መጸሕፍትን እንዳቀረቡልን ዛሬም እውነተኛዋ ቤተክርስቲያን የቷ ናት? መለያዎቿን ምን ምን ናቸው? የሚል ጥያቄ ላስጨነቀው ሁሉ መልስ ሊሰጥ የሚችል መጽሐፍ አበርክተውልናል። ይህ መጽሐፍ ከመታተሙ በፊት በጥሞና ያነበብሁት በመሆኑ ከላይ ያነሣኋቸውን የብዙዎቻችንን ጥያቄዎች በአጥጋቢ ማስረጃ እንደሚመልስ እማኝነቴን እሰጣለሁ። ሁላችሁም አንብቡት።

ፓስተር ልዑል ኃይሉ

በእኔ አመለካከት ይህ "ቤተክርስቲያን" የእውነት ፀምድና መሠረት" የተሰኘው መጽሐፍ የሃሳብ አቀራረብ፣ የመጽሐፍ ቅዱስ ማስረጃነቱ፣ ደራሲው የተጠቀሙበት የቃላት ውበትና ጥንካሬ እንዲሁም አስተማሪነቱ በተለይም ደግሞ በቤተክርስቲያን ለሚሰጡ የመሪዎች ሥልጣና እጅግ ጠቃሚ ነው። ደራሲው ቁስ ኃይሉ መኩንን ከዚህ በፊት የተረገሙት "የትምህርት መለኮት ጥናት" እና "እምነታችን" እንዲሁም በራሳቸው ወጥ ሥራ የተሠራው "የገላትያ መልእክት ትርጓሜ" መጽሐፋቸውን በምንመለከትበት ጊዜ በፅብ 5፡14 ላይ "... ጠንካራ ምግብ ግን መልካሙንና ክፉውን ለመለየት በሥራቸው የለመደ ልቡና ላላቸው ለፍጹማን ሰዎች ነው።" በተባለው ቃል መሠረት መጽሐፍቱ መንፈሳዊ ብስለት ላላቸው ክርስቲያኖች ማጠናከሪያና ወደ ጠንካራ ምግብ መድረስ ለሚፈልጉ ጥሩ መሠረት እንደሚጥልላቸው አምናለሁ። እግዚአብሔር ለደራሲው የበለጠ እርሱን የማገልገል ዘመን እንዲሰጣቸው፣ እንዲሁም ለአንባቢዎች መጽሐፉ የመንፈሳዊ እድገት ምክንያት እንዲሆንላቸው ከልባዊ ጸሎት ጋር እመኛለሁ።

ፓስተር መላክ ሰሎሞን